

कोंकणि महामानेस्त् लेखनमाला
ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೇಖನಮಾಲಾ

ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್

5
AM.No:

005
L.H.KON
98/5

2

ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ

new in Kannada
Script 1-
D-mona
ephe

कोंकणि महामानेस्तु लेखनमाला - २

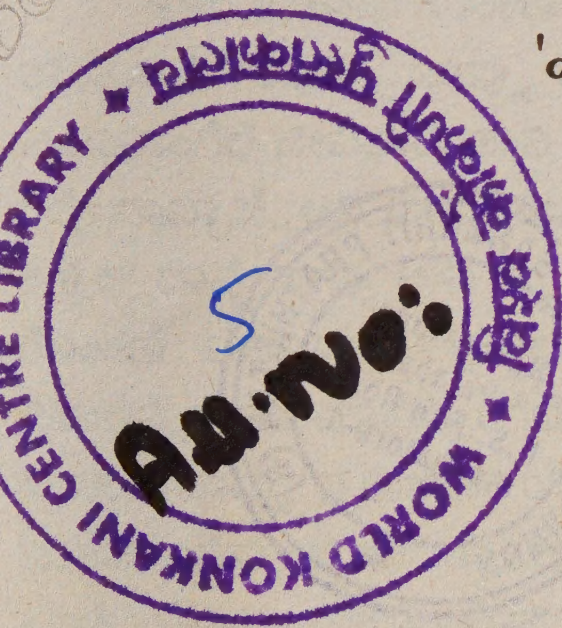
ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತು ಲೇಖನಮಾಲಾ - ೨

L.B. 03-1221 (Kon.D)

ದೇಶಭಕ್ತ

ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್

'ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ'

005
L.H. 7 KON
978

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಲಾಲಭಾಗ್ ಮಂಗ್ಳೂರ್.

KARNAD SADASHIVA RAO

Monograph on life & work

Publication No. : 2

© Karnataka Konkani Sahitya Academy

Publisher :

Registrar,

Karnataka Konkani Sahitya Academy,

City Corporation Bldg.,

Lalbagh, Mangalore - 575 003.

Printer :

Victoria Printing Works,

Bantwal - 574 211

Cover Designed :

Gurudatt Bantwalkar

First Edition :

April 2000

Price : Rs. 10/-

D, VISWA

C P O O

ಪ್ರಸ್ತಾವನ

ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯಾಭಾಸ ಉಲೋವ್ಚೆ ಲೋಕಾನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆನಿ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ವೆವೆಗ್ಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ವಾವ್ರ ಕರ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ ಆನಿ ಭಾರತ ದೇಶಾಕ ಮಸ್ತ ನಾಂವ ಹಾಳೆಲೆ ಆಸಾ. ಆನಿ ತೆ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ ದೇಶ ವಿದೇಶಾಂತ್ ತಾನಿ ಕೆಲೆಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ಖಾತಿರ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ ದಾವ್ನುಯಿ ಆಸಾತ್

ಭಾರತ ದೇಶಾಚೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳ್ವಳ್ಚೆ ಕಾಲಾಂತ್ ಯಾ ದಲಿತಾಂಕ್ ಉದ್ಧಾರಾಚೆ ವಾವ್ರ ಕರ್ಚೆ ಕಾಲಾರ್ ಪುರ್ತಾರ್ಪಣ ಘೆತಿಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ ತಶೀಚ್ ಇತರ ವೆವೆಗ್ಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತುಯಿ, ಸಾಂಗ್ಚೆ ದಾಲಾರ್, ರಾಜಕೀಯ, ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಜೀವವಿಮಾ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಹಕಾರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಮಸ್ತ ಇತ್ಲೆ ಸೇವಾ ಕರ್ನು ತಾಂಚೆ ನಾಂವ್ ದೇಶ, ವಿದೇಶಾಂತ್, ವಿಖ್ಯಾತ ದಾಲೆಲೆ ಆಸಾ. ಥೋಡೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿನಿ, ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಮರಾಠಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷೆಂತು ಸಂಶೋಧನ್, ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ಭಾಷಾಂತರಾಚೆ ವಾವ್ರ ಕೆಲೆಲೆಂಯಿ ಆಸಾ. ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ, ಲೋಕವೇದ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಕೆಲ್ಯಾ ತಾಂಚಾ ವಾವ್ರಾಕ ದೇಶವಿದೇಶಾಚೆ ಉಚ್ಚ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಿ ಲಾಭಾಲೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾಂಕ ಅಭಿಮಾನಾಚೆ ಸಂಗತ್ ದಾವ್ನು ಆಸಾ.

ತಸಲೆ ಮಹಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾನೆಸ್ತಾಂಕ ಭಾರತ ದೇಶಾಚೆ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ತಾಂತೂಯ್ ಮುಖ್ಯ ದಾವ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯಾಭಾಸ ಉಲೋವ್ಚೆ ಜನಾಂಕ್, ತ್ಯಾ ಪುರ್ತಾರಾಂಗಲೆ ಜೀವಿತಾಚೆ, ತಾನಿ ಭಾರತೀಯ ಜನಸಮುದಾಯಾಚೆ ಉದೋರ್ಗತಿ ಖಾತಿರ ಕೆಲ್ಲೆ ವಾವ್ರಾಚೆ, ಆನಿ ದಿಲ್ಯಾ ಸೇವೆಚೆ ವಳಕ ಆಯ್ಚ್ಯಾ ಆನಿಕ್ ಫಾಯ್‌ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ದಾವ್ಚೆ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ದೃಷ್ಟಿನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೇಖನ ಮಾಲಾ ನಾಂವಾರ್ ಪ್ರಕಾಶನ್ ಕರ್ಚೆ ಠರಯ್‌ಲಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತಾಂಗಲೆ ಜೀವಿತ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯೆ ಹೆ ಬೂಕಾಂತ್ ಲ್ಹಾನ್ ರೀತಿರ್ ಪ್ರಬಂಧ ದಾವ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಾಕ ಯೆತಲೆ. ಅಕಾಡೆಮಿನ ಸುಮಾರ್ 50 (ಪನ್ನಾಸ್) ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತಾಂಚೆ ಜೀವಿತಾಂ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಾಂಚೆ ವಿವರ್ ಬುಕಾ ರೂಪಾರ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ ಹಾಡ್ಚೆ ಯೋಜನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಫೆತ್ಲಾ.

ಹಾಚೆ ನಿಂಮ್ತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾನಿ ಹೆ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತಾಲೆ ಜೀವಿತ, ತಾಂಚೆ ವಾವ್ರ ಆನಿ ಕಾರ್ಯ ವಾಜುನು ತಾಂಚೆ ವಿಷಯಾಂತು ಅಭಿಮಾನ್ ಆಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್ ಅಶೆಂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ್ ವಾಡೋನು ಘೆವ್ಚಾಕ ಶಕ್ಯ ದಾತಲೆ ಅಶೆಂ ಆಮ್ಚೆ ಆಶಾ ಆಸಾ. ಸಂತೋಷಾಚಿ ಗಜಲ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್, ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೇರ್ ಪ್ರಕಟನ್ ದೀವ್ನು, ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ ಲೇಖನ ಮಾಲಾ ಬೂಕ್ ಬರೋವ್ನು ದಿವ್ಚಾಕ್ ತಾಂಗಲೆ ನಾಂವಾ ದೀವ್ಚಾ ಅಶೆಂ ವಿನಂತಿ ಕೆಲೆಲೆ ತೆದನಾ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ವಿವಿಂಗಡ ಗಾಂವ್‌ಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿನಿ ಬೂಕ್ ಬರೋವ್ಚೆ ವಾವ್ರಾಕ ಮುಕಾರ್ಪುನು ಆಯಿಲೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಮಸ್ತ್ ಸಮಾದಾನ ದಿಲಾಂ.

ದಿ. ಶ್ರೀ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯು, ದೇಶಾಚಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ ಕಾಲಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೊ ಮುಖ್ಯ ದಾವ್ನ್ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ರಾಜಕೀಯಾಂತ್ 'ಅನಭಿಷಿಕ್ತ ರಾಯ್' ಅಶೆಂ ಜನಾನಿ ವಳ್ಕುಚೆಂ ತಸಲೊ ಪುಡಾರಿ ಆಶಿಲೊ. ಭಾರತಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೇಳ್‌ಕಾ ದಾಲ್ಯಾರ್ ಚಳ್ಳಳಾಕ ಜನಾನಿಂ ಮುಖಾರ್ ಯೇವ್ಚಾ ಅಶೆಂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜಿನ ಉಲೊ ದಿಲೆಲೆ ಕಾಲಾರ್ ದಿ. ಕಾರ್ನಾಡಾನ ತಾಂಚೆ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಕ ರಾಜಿನಾಮೊ ದೀವ್ನ್ ತಾಚೆ ಘರದಾರ್ ದೇಶಾಖಾತಿರ ತ್ಯಾಗ ಕರ್ಚಾಂತ್ ಮುಖಾರಿ ಆಯ್ಲೊ. ನಂತಾ ಗಾಂಧೀಜಿಲೆ ಮೊಗಾಚೆ ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ದಾವ್ನ್ ಆಶಿಲೊ ಖಾಧಿ, ಹರಿಜನಾಂಕ್ ದೇವಳ ಪ್ರವೇಶ, ದೇಶಿಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಇತ್ಯಾದಿ ವೆವೆಗ್ಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ವಾವ್ರ ಕರ್ನ್ ಜನಾಂಕ ಸಂಘಟನ ಕರ್ನ್ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಜಿ ಕರಾನ್ 'ದೇಶಭಕ್ತ' ಮ್ಹಣ್‌ಚೊ ಬಿರುದ್ ಆಪ್ಣಾಯಿಲೊ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ್ ದಿ. ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯ್. 1924 ಇಸ್ವಿಂತ್ ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ನೇತ್ರಾವತಿ ಆನಿ ಗುರುಪುರ ನಂಯ್ಲೊ ಪಾವ್ವಾಡಿ ಉದ್‌ಕಾನಿ ಭರ್ನ್, ಔರಾನಿಂಮ್ತಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಾಂಚೆ ಘರದಾರ್ ನಷ್ಟ್ ದಾಲೆಲೆಂ. ತೆದನಾ ಔರಪೀಡಿತಾಂಕ ಸ್ವಂತ ದುಡು ಖರ್ಚ್‌ಕರ್ನ್ ಆವ್‌ಂಗಲೆ, ದಿನಸ್ ದೀವ್ನ್ ಆಶ್ರಯ್ ದಿಲಲೊ 'ದಾನಶೂರ್‌ಕರ್ಣ್ ದಿ. ಕಾರ್ನಾಡ' ಖಂಚೆಯ್ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಆಪ್ಣಾಂವ್‌ಚೆ ಅಪೇಕ್ಷಾನಾತಿಲೆ ಭಾರತ ದೇಶಾಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೇಳ್‌ಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಆಕಾಂಕ್ಷಾನ ವಾವ್ರ ಕೆಲಲೊ ಭಾರತ ದೇಶಾಚೆ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ್ ದೇಶಭಕ್ತ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್.

ದಿ. ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವಾಲೆ ತ್ಯಾಗಾಚೆ ಜೀವಿತ, ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ರಾಜಕೀಯ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ತಾಚೆ ಆವಯ್ ಆನಿ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಾಂದ್ಯಾನಿ ಕೆಲಲೊ ತ್ಯಾಗ್ ಆನಿ ಆಖ್ಯೆರಿಚೆ ಕಾಲಾರ್ ಸದಾಶಿವ ರಾಯಾಂಕ್ ಆಯ್‌ಲಿ ದುರ್‌ದಶಾ ವಿಸ್ತಾರದಾವ್ನ್ ಬರೆಯಿಲೊ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಚೊ ತರ್ನಾಟೊ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ್. ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ್ ಹಾಂಕಾ ದೇವುಬರೊ ಕೊರೊ.

ತಸೀಚಿ ಬೂಕ ಸುಂದರ ದಾವ್ನ್ ಛಾಪ್ಪುನು ದಿಲೆಲೆ ಮೆ| ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಹಾಂಕಾಯೊ, ಆನಿ ಮುಖಚಿತ್ರ ರಚನ ಕರ್ನ್ ದಿಲೆಲೆ ಶ್ರೀ ಗುರುದತ್ತ ಬಂಟ್ವಾಳಕಾರ್ ಹಾಂಕಾ ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಜನ "ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೆಸ್ತ್" ಲೇಖನ ಮಾಲಾಚೆ ಬೂಕಾಂ ಸ್ವೀಕಾರ ಕರ್ತಲೆ ಅಶೆಂ ಅಮ್ಚಿ ಭೊಗ್ಲಾ ದಾವ್ನ್ ಆಸಾ.

ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ಮಂಗ್ಳೂರ

ದಿನಾಂಕ : 15-4-2000

ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧು - ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕು ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್

ಈ ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ

ತೇ ಶೇಳಿ ಕಾಲ್. ಸ್ಕೂಲಾ ವಚ್ಚಿ ತೇ ಚೆಲ್ಲೇಕ ತಾಗೆಲೆ ಆವ್ಸುನು ವುಲನಾಚೆ ಏಕ ಕೋಟ್ ಫಾಲ್ನು ಧಾಡ್ಲೆಲೆ. ಶೆಳೀಂತು ಆಂಗಾಕ ಮಸ್ತ ಆರಾಮ್ ದಿಂವ್ಚಿ ತೇ ಕೋಟಾಚೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಆಸ್ತಾದನ ಕರ್ತೇಚ್ ಖುಶೀನ್ ತೋ ಚೆಲ್ಲೋ ಸ್ಕೂಲಾಕ ವತ್ತಚ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಾತಿಚೋ ಎಕ್ಲೊ ಚೆಲ್ಲೊ ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯಾತು ಖಾಲಿ ಆಂಗಾರ್ ಬೈಸೂನ್ ಗಡ್‌ಗಡ್‌ತಾ ಆಸಿಲೊ ತೇ ದೃಶ್ಯ ಪಳೋನ್ ಹೇ ಚೆಲ್ಲೆಲೆ ಮನ ಕರ್‌ಗಲೆ. ಆಪ್ಣಾಲ್ಯಾ ಆಂಗಾ ವಯ್ಲೆ ತೇ ಮೋಲಾಧಿಕ್ ಕೋಟ್ ಕಾಡೂನ್ ತೇ ದಲಿತ್ ಚೆಲ್ಲೇಕ್ ದೀವ್ಚಿ ಸ್ಕೂಲಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ....

ಇತ್ಲೇಂಚ್ ನ್ಹಯ್. ಹೇ ಚೆಲ್ಲೆಲೆ ಮೊವಾಳ್ ಹೃದಯಾಚೆ ಆನಿಕ ಏಕ್ ಉದಾಹರಣ ಪಳೆಯಾ.

ಏಕ್ ದಿವಸ ಸ್ಕೂಲಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ ತೆದ್ನಾ ಎಕ್ಲೋ ಗರೀಬ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ್ ನಾಶಿಲೆ. ತೇ ಮೊಳೋವ್ಚಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಪೂರಾ ಪುಸ್ತಕ್ ತಾಕ್ಯಾ ದೀವ್ಚಿ ಘರಾಕ್ ಆಯ್ಲೊ.

ಅಬ್ಬಾ! ಸ್ಕೂಲಾಕ ವಚ್ಚಿ ಇತ್ಲೆ ಸಾನ ವಯಸ್ಸಾರಿ, ತಾಗೆಲೆ ಕಿತ್ಲೆ ವಿಶಾಲ್ ಹೃದಯ್ ನ್ಹಯ್ ಕೀ ಮ್ಹೊಣ್ಣೆ ಭಾವನಾ ಕೊಣಾಲೇ ಮನಾಂತೂಯೀ ಯೇನಾತಿಲೆ ರಾಬೂಕ್ ಸಾಧ್ಯ ನಾ.

'ಬೆಳೆವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ' ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಏಕ್ ಲೋಕೋಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೊ ಚೆಲ್ಲೊ ಹೋಡ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಂತರಾಯೀ ಹೇಂಚ್ ಮಾರ್ಗಾರ್ ಚೆಲ್ಲೋ. ಗರೀಬ್, ದಲಿತ್ ಲೋಕಾಚೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತಿರ್ ಜೀವನಾಚೆ ಸರ್ವಸ್ವ ತ್ಯಾಗ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಭಾರತ್ ದೇಶಾಕ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯಾಸುನ್ ವಿಮೋಚನ ಕರ್ಚೆ ಸಂಗ್ರಾಮಾಂತು ಪೂರಾ ಸೂಖ್ ತ್ಯಾಗ್ ಕರ್ನ್ ಅಂತಿಮ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಅಕ್ಷರಶಃ ಆಪ್ಣೆಲೆ ಪ್ರಾಣಚ್ ತ್ಯಾಗ್ ಕೆಲ್ಲೆ....

ಸರ್ವ ಕಾಲಾಕ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ್ ಜಾಂವ್ನ್ ರಾಬ್ಬೆ, ನಿಸ್ಪ್ರಹ್, ನಿಷ್ಕಪಟ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಇತ್ಯಾದಿ ಶಬ್ದಾಕ ಪ್ರತಿರೂಪ ಅಶೀ ಆಸ್ಚೊ ಎಕ್ಲೊ ಮಹಾಪುರುಷ್ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮಧ್ಯಾಂತು ಆಸಲೊ.. ಮಹಾನ್ ದೇಶಭಕ್ತ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕು, ತ್ಯಾಗ ಜೀವಿ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾಯ್..

'ಕರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವ ರಾಯ್' ಹೇಂ ನಾಂವ್ ಭಾರತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಮಹಾನ್ ಕಾದಂಬರೀಂತ್ಲಿ, ವಿಶೇಷತಃ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿ ಜಾಂವ್ಚಿ ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಅಶಿ ಜಗ್‌ಮಗ್‌ತೇ ರಾವ್ತಾಲೆ

ಸಿರಿವಂತ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಕರುಣಾಮಯೀ ಪೂತ್

ಸಿರಿವಂತ ಜನಾಂಕ ತಸ್ಲೇಚ್ ಹೃದಯ ರಾಬ್ಬಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಲೋಕರೂಢ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಂವ್ಚಿ ಆಸ್ಲೆ ಏಕ್ ಸಾರಸ್ವತ್ ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ಕರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಜಲ್ಮಲೆ.

ಕರ್ನಾಡ್ ಭಾರದ್ವಾಜ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾಯ್ ಕೊಡಿಯಾಲಾಚೆ ಏಕ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲ್. ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತ. ರಾಧಾಬಾಯಿ ಹಾಂಗಲಿ ಬಾಯ್ಲ್. ಸಗ್ಳೆ ಕೊಡಿಯಾಲ್ಚೆ ಹಾತಾನ್ ಮೆಜಾಚೆ ಇತ್ಲೆ ಸಿರಿವಂತ ಕುಟುಂಬಾಂತ್ಲಿ ಏಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಆಸ್ಲಾರಿಯೇ ಹೇಂ ಬಾಮುಣ್ ಆನಿ ಬಾಯ್ಲೆಕ್ ಏಕ್ ಖಿಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ತಾಂಕಾ ಬಾಯ್ಲೆ ಬುರ್ಗಿ ಆಸ್ಲಾರಿಯೇ ದಾರ್ಲೆ ಸಂತಾನ್ ನಾತಲೆ. ಅಸ್ಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತ್ಲಿ, ಅನೇಕ ಭಯ್ಣಾ ಮಧ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಜನ್ಮಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ ಪುತಾಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಬಾಪಯೀನ್ ಸದಾಶಿವ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವ್ ದವರ್ಲೆ. 1881 ಮಾರ್ಚ್ 29 ತಾರೀಖೆಕ್ ಯುಗಾದಿ ದಿವಸ ಜಲ್ಮಾಕ್ ಆಯ್ಲೊ ಹೊ ಸದಾಶಿವ ಮುಕಾರ್ ಸಗ್ಳೆ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಮ್ಹೊಣು ಸುವಿಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಕರ್ನಾಡ್

ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ನಾಂವಾಚೆ ಒಟ್ಟಾಕ್ ಆಸ್ಲೆ ಕರ್ನಾಡ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಗಾಂವಾಂಚೆ ನಾಂವ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ಹಾನ್ಲಿ ಕರ್ನಾಡಾಚೆ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕೊನ್ ಘೆಂವ್ಚೆ ಸಹಜ್. ಜಾಲ್ಲಾರಿ ವಾಸ್ತವ್ ತಾಶ್ಚಿ ನಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಮಾರ್ಗ 17 ಹಾಜ್ಜೆರಿ ಮೂಲ್ಕಿಲಾಗಿ ಆಸ್ಲೆ ಗಾಂವ್ ಕರ್ನಾಡ್.

ಸಾರಸ್ವತ್ ಜನಾಂತ್ಲಿ ಆತ್ಮಾ ಆಸ್ಲೆ ಕರ್ನಾಡ್, ಉಲ್ಲಾಳ್, ಗಂಗೂಳ್ಳಿ, ಹೊನ್ನಾವರ್, ಭಟ್ಟಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಕೊಪ್ಪೀಕರ್, ಕೊಪ್ಪಾಚೆ, ಕಾಯ್ಕಿಣಿ, ಚಂದಾವರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಂವಾಚೆ ಕುಲನಾಮ ತೇಂ ತೇಂ ಗಾಂವಾಂತ್ಲಿ ತಾಂಗ್ಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೆಕ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ, ಶ್ಯಾನ್‌ಭೋಗ್ ಉದ್ಯೋಗಾಚೆ ನಿಮಿತ್ತ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ತಾತ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಇತಿಹಾಸ್ ತಜ್ಞ ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ್ ಕಾಮತ್.

ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೆ ಏಕ್ ಕಾಲಾಂತ್ ಕರ್ನಾಡಾಂತ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ್

ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸಲೆ. ಮೂಲ್ಕೀಂತು ಆಳ್ವಿಕಾ ಕರ್ತಲೆ ಸಾಮಂತ್ ಜೈನ ರಾಜಾಲೆ ಆಸ್ಥಾನಾಂತ ಕಂಡಾಯ ಆಧಿಕಾರಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ತಾಕ ಸಾಧ್ಯತ್ಯಾಯೀ ಆಸಾ (ತ್ಯಾಗವೀರ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾಯ್‌ಠು ಪುಟ 8 ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್) ಆತಾಂ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ರಸ್ತೊ ಮ್ಹಣ್ ಪರಿಚಿತ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ತೊ ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ರಸ್ತೊ ಪಯ್ಲೊ ಕೋರ್ಟ್ ರಸ್ತೊ ಮ್ಹಣ್ ಪರಿಚಿತ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸಲೆ. ಹೇಂ ರಸ್ತೇರ್ ಆತ್ಮಾ ಆಸ್ಚೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಸ್ಚೆ ಜಾಗೇರ್ ಹಾಂಗಲೆ ವಿಶಾಲ್ ಘರ್ ಆಸಲೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ

ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆನಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೋಡಿಯಾಲ್‌ಚೆ ಗಣಪತಿ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಂಗಾ ಜಾಲೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಲೇಜಾಂತು ಇಂಟರ್‌ಮಿಡಿಯೇಟ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾಲೆ. ತ್ರಾಸಿ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಗುಲವಾಡಿ ನರಸಿಂಹ ಭಟ್ ಹಾಂಗಲೆ ಶಾಳೆಚೆ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ ಶಿಕ್ಷಕ್. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಂತ್ ಕಶ್ಮಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ್ ಕೀ ತಶೀಂಚ ವೇಳಾಂತೂಯೀ ಹಾನ್ನಿ ಮುಖಾರ್ ಆಸಲೆ. ದಾವೊ ಹಾತಾಚೆ ವೇಳೆಕಾರ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಚೆ ಹಾನ್ನಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆನಿ ಟೆನ್ನಿಸಾಂತು ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ.

ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಉನ್ನತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್, ಮ್ಹಳಾರ್ ಬಿ.ಎ. ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರೂಕ್ ಮದ್ರಾಸಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಪಯ್ಲೆ ಹಾಂಗಲೆ ಪ್ರಯಾಣ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಚೆ ವಿಷಯ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಥೋಡೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ್ ಕರ್ಚೆ ಗರಜ್ ಆಸಾ.

ಬ್ರಿಟಿಷಾಲೆ ಪ್ರಭಾವಾನ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಂತ್ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ್ ಆನಿ ಆಧುನೀಕರಣ ನೀರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟಾರಿ ಜಾಲೆ ನಾ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿ ಕರಾವಳೀಂತು, ಆನಿ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳೀಂತು ಆಸಲೆ. ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗಾರಿ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿ ಸುತ್ತು ಘಾಲ್ತು ಮದ್ರಾಸಾಕ ವಚ್ಚಾ ಆಶಿಲೆ. (ಆತ್ಮಾ ಚೆನ್ನೆ.)

19 ವೆಂ ಶತಾಬ್ದಿಚೆ ಶುರುವಾಂತ್ ಮಂಗಳೂರಾದಾಕುನು ಮದ್ರಾಸಾಕ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಾಟ್ ದಾಂಟ್ಕೋನ್ ಗಡೀರ್ ವಚ್ಚೇಕ್ ದೋನ್ ಹಪ್ತೆ ಲಾಗ್ತಾಲೆ. 19 ವೆಂ ಶತಮಾನಾಚೆ ಮಧ್ಯ ಭಾಗಾಂತ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತು ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗ ಆಯ್ಲಾರಿ ಯೀ ಮಂಗಳೂರಾಕ ರೈಲ್ ಸಂಪರ್ಕನಾತ್ತಿಲೆ. 1907 ಇಸವಿಂತ ತೇ ಸಂಪರ್ಕ ಆಯ್ಲೆ. ತಾಜೆಕೀ ಪಯ್ಲೆ ಮಂಗಳೂರಾದಾಕುನು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ಮ್ಹಣ್‌ಸರ್ ಜಲಮಾರ್ಗಾರಿ ವಚೂನ್ ಥಂಯ್‌ಸೂನ್ ಸೇಲಮಾಕ ಬಸ್ಸಾರ್ ವಚ್ಚಾ. ನಂತರ ಸೇಲಮ್‌ಸುನು ರೈಲಾರಿ ಮದ್ರಾಸಾಕ ವಚ್ಚಾ ಆಶಿಲೆ. ಅಬ್ಬಾಬ್ಬಾ. ಏಕ್ ಗಾಂವಾಸುನು ಏಕ್ ಗಾಂವಾಂಕ್ ವಚಾಕ್ ಆತ್ಮಾ ಉಪಲಬ್ಧ್ ಆಸ್ಚೆ ಅನುಕೂಲ್ ಪಳಯ್ಲಾರಿ ತೇ ಕಾಲಾಂತು ಪ್ರಯಾಣ್, ಪ್ರವಾಸ್ ಕಿತ್ಲೆ ಕಷ್ಟಾಚೆ ವಿಷಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ತಾ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಆಧುನಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಚೆ ಸಂಸ್ಥೆ ನಾತ್ರಿಲೆ ಕಾರಣ್ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಬಿ.ಎ. ಶಿಕ್ಷಾಕ್ ಯ್ಹಾ ಮಾರ್ಗಾನ್ ಪ್ರವಾಸ್ ಗೆಲ್ಲೆಲೆ.

ಮದ್ರಾಸಾಂತು ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಾಂತು ಬಿ.ಎ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪೂರ್ಣ ಜಾಲ್ಲೆ ನಂತರ್ 1901 ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಮುಂಬಯಿಕ್ ವಚುನ್ ಕಾನೂನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ಣ ಕೆಲೆ. 1909 ಥಂಚೇನ್ ಪರತ್ ಯೇವ್ನು ಮಂಗಳೂರಾಂತು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಆರಂಭ ಕೆಲೆ. ಹಾಚಾ ಮಧ್ಯೆಂತು ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಜೀವನಾಂತು ಮಹತ್ವಾಚೆ ಸೂಖ್ ಆನಿ ದುಃಖಾಚೆ ಘಟನಾ ಘಡ್ಲೆ.

16 ವರ್ಷಾರಿಯೀ ತೆದ್ನಾಚೆ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಹಾಂಗಲೆ ವ್ಹಾರ್ಡ್ ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಚಲ್ಲೆ. ಸಗ್ಳೆ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಹೇಂ ಲಗ್ನ್ ಹೋಡ್ ಖಬರ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ್ ಜೀವನಾಚೆ ಹೇಂ ಸುಖ್ ಮ್ಹಸ್ತ್ ದಿವಸ್ ರಾಬ್ಲೆ ನಾ. ದೋನ್ ವರ್ಷಾ ಭಿತರ್ ತಾಂಗಲೆ ಬಾಯ್ಲ ಸರ್ಲಿ. ಬಹುಶಃ ಹೇಂ ಮುಕಾರ್ ಪ್ರಸ್ತಾವ್ ಜಾಂವ್ಚೆಕ್ ಆಸ್ಲೆ ಹಾಂಗಲೆ ಜೀವನಾಚೆ ಅನೇಕ್ ದುರಂತಾ ಸರಣೀಂತ ಹೇಂ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ದುರಂತ.

1898 ಸುಮಾರಾಕ್ ಹಾಂಗಲೆ ದೊನ್ನೀಚೆ ಲಗ್ನ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪಯ್ಲೆಚೆ ಸಂಭ್ರಮಾಚೆ ಲಗ್ನ್ ಸಮಾರಂಭ ಜಾಲಾರಿ ಹೇಂ ಸರಳ್ ರೀತೀನ್ ಚಲ್ಲೆ. ಹಟ್ಟಿ ಕುದುರು ನರಸಿಂಹ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಧುವ್ ಶಾಂತಾ ಯಾನೆ ಉಮಾ ಸುಂದರಿ ಹಾನ್ನಿ ಸದಾಶಿವಾಲೆ ಹಾತ್ ಧರ್ಲೆ. ಘರ್ಕಾರ್ನಿ ಜಾಂವ್ನ್ ತಾನ್ನಿ ಬಾಮ್ಲಾಲೆ ಹರ್ ಏಕ್ ಕಾಮಾಂತು ಖಾಂದಾಕ್ ಖಾಂದ್ ದಿಲೆ.

ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಅನುಭವೀ ಬಾಯ್ಲ ಮನಿಷಿ. ತೀ ಏಕ್ ಉತ್ತಮ್ ಗಾವ್‌ಪಿ ಯೀ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸಲೆ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಗಲೆ ಚಲ್ಲಿ ಸುಗುಣಾ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಹಾನ್ನಿ ಸಾಂಗ್ಲಾ. ಕಾನೂನ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಕ್ ಮುಂಬಯೀಕ್ ಪತ್ತಾಸ್ತಾನಾ ಸದಾಶಿವ ರಾವಾನ್ ಬಾಯ್ಲ ಶಾಂತಾ ಬಾಯಿಕ್ ಆಪೋನ್ ವ್ಹೆಲೆಲೆ.

ಆಸ್ಲೊ. ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಮುಂಬಯೀಂತು ಆಸ್ತಾನಾ ವಂಗ ಭಂಗ್ ಬಂಗಾಳಾಚೆ ವಿಭಜನ್ ಜಾಂವ್ನ ಸ್ವದೇಶಿ ಆಂದೋಲನ್ ತೀವ್ರ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಬಾಲಗಂಗಾಧರ್ ತಿಲಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಧುರೀಣಾಲೆ ಭಾಷಣ್ ಆಯ್ಕುಚೆ ಅವ್ಕಾಸ್ ತಾಂಕಾ ಥಂಯ್ ಮೇಳ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಕ್ ಪೂರೋ. ತಶೀಂಚ್ ತೇ ಕಾಲಾಂತು ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ಮೆಹ್ತಾ, ಧಾಧಾಭ್ಯಾ ನವರೋಜಿ, ದಿನ್‌ಷಾ ವಾಚಾ ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಯಕಗಣಾಚೆ ಭಾಷಣ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಆಯ್ಕಲೆ. ಬಹುಶಃ ಹೇಂ ಕಾಲಾರೀಚಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಜೀವನ್ ದೇಶ್ ಸೇವೇಕ ಅರ್ಪಣ್ ಕರ್ಚೆ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಘೇಂವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಕ ಪುರೊ.

ಜಾಲ್ಲೆರಿಯೀ ತಾಂಗಲೆ ತೇ ಅವಧೀಂಚೆ ಜೀವನಾಚೆ ಖಿಂಚೆಯೊ ವಿವರ ಮೆಳ್ಳೆ ನಾ. 1909 ಇಸವಿಂತು ಮಂಗಳೂರಾಕ ಯೇವ್ನು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಂತ ನಿರತ್ ಜಾಲೆ.

ಧ್ರುವ ತಾರೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಮಾಚೆ ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಜಾಂವ್ನ್ ರುಗಮಗತೇ ಚಮ್ಕಾಲೆಲೆ ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾ ವಿಚಾರ್ ಜಾಂವ್ನ್ ತಾಂಕಾ ಲಾಗಿ ದಾಕುನು ಪಳಯ್ಲೆಲೋ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಕಾರ ದಿವಂಗತ ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಭು ಹಾಂಗೆಲೆ ತೊಂಡಾನಚೀ ಆಯ್ಕಾಂವ್ಕಾ

" ಸ್ಕೂಲ್ ಆನಿ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಂಕಾ ದೂರ್ ದಾಕುನು ಪಳೊನ್ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರ್ಚೆ ಅನೇಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಮಾಕಾ ಮೆಳೆಲೆ.

ಕಾರ್ನಾಡ ಬರೆಂ ಮುಖಿ ಚರ್ಯ್ ಆಸ್ಚೆ ಚತುರ್, ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಕಾರ್, ಸದಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ್ ದಾವ್ನ ಆಸ್ಚೆ ಹಸನ್ಮುಖಿ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಬರೆಂ ನೆಯ್ಕೆ ಪಂಚೆ, ರುಗಮಗಾಚೆ ಪ್ಲೇನಲ್ ಶರ್ಟ್, ಥಳಥಳೆಚೆ ಭಾಂಗ್ರಾಚೆ ಬಟನ್ ಆನಿ ಸರಪಣೀನ್ ಅಲಂಕೃತ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಚೊ ದೂರ್ ತಾಕುನ್ ದಿಸುನು ಯೆವ್ಚೆ ಕಾರ್ನಾಡ್, ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ತೆದ್ನಾಚೆ ಸಮಕಾಲೀನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದಾಕ್ ಏಕ್ ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರಾ ಅಶಿ ಆಸ್ಲೆಲೋ " ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರಭೂನ್ ವರ್ಣನ್ ಕೆಲ್ಲಾ.

"ತೇಂ ಕಾಲಾತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದ್ಧತೀಚೆ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಕಿ ಪೋಷಾಕಧಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಮಂಗಳೂರಾಂತ್ ಪಳಯ್ಕಾ ಜಾಲಾರಿ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಕಾಚ್ ಪಳಯ್ಕಾ ಆಸಲೆ " ಅಶಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕನ್ನಡ್ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರ್ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈ ಹಾನ್ನಿ (ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಸ್ಮೃತಿಗಳು 1 ಪುಟ 321.)

ಹೇ ರೀತೀನ್ ಶೋಕಿ ಕರೂನ್ ಫಿರ್ತ್, ಐಶಾರಾಮಾಚೆ ಜೀವನ್ ಚಲಯ್ಚೆ ಅವ್ಕಾಸ್ ಖೊಬ್ ಆಸ್ಲಾರ್‌ಯೀ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಮುಖಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಸರಳ ಜೀವನ್ ಚಲಯ್ಲೆಲೊ ಮಹಾನ್ ತ್ಯಾಗ ಜೀವಿ, ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್, ಮ್ಹಣ್ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ್ ವಿಚಾರ್ ಮುಕಾರ್ ಕಳೀತ್ ಜಾತ್ಲಾ.

ವಿಮೋಚನಾ ಲಡಾಯಿ

ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಬಹುಮುಖಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ್ ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್, ಸಮಾಜ್ ಸುಧಾರಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತಯೀ ಹಾನ್ನಿ ಮ್ಹಸ್ತ್ ಹೂಮ್ ಗಳಯ್ಲಾ. ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಆಪ್ಲಾಲೇಯಿ ರೀತೀನ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲಾ. ವಿಮೋಚನಾ ಲಡಾಯಿ ಆನಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣ್ ಕಾರ್ಯ ಸಾಂಗಾತಿ ಸಾಂಗಾತಿ ಚಲಯ್ಲಾರಿಯೀ ಹೇಂ ದೊನಾಚೆಯೊ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಮಾಹಿತ್ ದಿವ್ಚೆ ಬರೆಂ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತಾ.

20 ವೆಂ ಶತಾಬ್ದಿಚೆ ಆರಂಭಾಚೆ ಕಾಲಾತ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಚೆ ವಿರುದ್ಧ ದೇಶಾಂತ್

ಜಾಗೃತಿ ಪ್ರಜ್ವಲ್ ಜಾಯ್ತು ಯೆತಾಲೆ. 1914 ಸುಮಾರಾಕ್ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮೋಹನ್ ದಾಸ್ ಕರಮ್‌ಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ ಆಫ್ರಿಕಾತಾಕೂನ್ ಭಾರತಾಕ್ ವಾಪಾಸ್ ಆಯ್ಕಿಲೊ. ತಾಂಗಲೆ ಕೀರ್ತ್ ಸದಾಶಿವಾನಿ ಆಯ್ಕೂನ್ ಆಸಲೆ. ಆಫ್ರಿಕಾಂತು ವರ್ಣಭೇದ ನೀತಿ ವಿರುದ್ಧ ತಾನ್ನಿ ಚಲಯ್ಲೆಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ್, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ್ ಸಂಗ್ರಾಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಟ್ಟಾಕ್ ಮ್ಹಸ್ತ್ ಸಿರಿವಂತ್ ಆನಿ ಎಕ್ಲೊ ನಾಂವ್ ವಾಡ್ಲೆಲೋ ವಕೀಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆರೀಯೀ ತಾಂಗಲೆ ಸರಳ ಜೀವನಶೈಲಿ ಕಾರ್ನಾಡಾಚೆ ಮನಾಕ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಘಾಲೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಶಿ ಆಸ್ಲಾರೀಯೀ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ತೆ ಅವಧೀಂತೂ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿ ಕಾಂಯ್ ಕಾಂಯ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಇತ್ಲೆ ಊಣೆ ಆಸಲೆ. ಜನಾಂಕ ನಿದಾಂತೂನು ಉಟೋನ್ ಘಾಲ್ಚೆ ಆಸ್ಲೆ ಏಕ್ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಸ್ವರೂಪಾಚೆ ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನಾಚೆ ಅಗತ್ಯ ಆಸಲೆ. ತಾಕಾ ಎಕ್ಲೋ ಸಮರ್ಥ ಮುಖಲಾಚೆ ಗರಜ್ ಆಸಲೆ.

1916ವೆಂ ಇಸ್ವಿಂತು ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ಆನಿ ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಹಾನ್ನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಹೋಂ ರೂಲ್ ಲೀಗ್ ಆಂದೋಲನ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಥಿಯಾಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟೀಚೆ ಪ್ರಭಾವ್ ಆಶ್ತಿಲೆ ಮಂಗಳೂರಾಂತ್ ಅನಿಬೆಸೆಂಟಾಲೆ ಹೋಮ್ ರೂಲ್ ಲೀಗಾಚೆ ಪ್ರಭಾವ್ ಆಸಲೆ. ಕಾರ್ನಾಡಾನ ಮುಲ್ಕಿ, ಮಂಗಳೂರಾಂತು ತಾಜ್ಜೆ ಶಾಖೆ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. 1917 ಸುಮಾರಾಕ್ ತರುಣ್ ದೇಶ್‌ಭಕ್ತ ಸದಾಶಿವರಾಯಾನ ಹೋಂ ರೂಲ್ ಲೀಗ್ ತರ್ಪೆನ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಪ್ರಥಮ್ ಪಾಂವ್ಚಿ ಆಯ್ಕಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಎಸ್.ಯು. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಉಡ್ಗಾಸ್ ಕೆಲ್ಲಾ.

1918 ವೆಂ ಇಸ್ವಿಂತು ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಮಂಗಳೂರಾಕ ಯೇಂವ್ಚು ಭಾಷಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಗಾರಿಯೀ ಕಾಂಹಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾ. ಹೆಂ ಸಂಧಿ ಕಾಲಾಚೆ ಜಿಲ್ಲೇಚೆ ಯುದ್ಧೋತ್ತರ್ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧ್ ಎಂ. ಉಮೇಶ್ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಅಶಿ ಸಾಂಗ್ಲಾ.

" ತೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತ ಜನಾಂಕ ಜಾಗೊನು ಘಾಲ್ಚೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರಭಾರಾಚೆ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಆಸಲೆ. ಏಕ್ ನಿಶ್ಚಿತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾತಾತ್ ಘೆಂವ್ಚಾ ಆಸಲೆ. ಕಾರ್ಯರಂಗಾಕ್ ದೇವ್ನ್ ಲಡಾಯಿ ಕರ್ಚೆ ವಾವ್ರಾಡಿ ಜಾವ್ಚಾ ಆಸಲೆ. ಸಗ್ಲೆಕಿ ಚಡ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಂಕಾ ಮುಕಾರ್ ರಾವುನ್ ಹೊರ್ಚೆ ಯೋಗ್ಯ ಮುಖೇಲ ಊಣೆ ಆಸಲೆ.

ಅಸ್ಲೆ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗಾಂತ್ ದೇಶಾಚೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಾಚೆ ಧೊಂದಿ ಉಬಾರ್ನ್ ಧರ್ನ್ ಜನಾಂಕ್ ಲಡಾಯಿಚೆ ಉಜ್ವಾಡಾ ವಾಟ್ ದಾಕೊಂವ್ಕ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ, ತೇ ಮಹಾ ಮಾನೆಸ್ತ್, ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತೃಭಾಷಿಕ್ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಅಭಿಮಾನಾಚೆ ವಿಚಾರ್.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿಚೆ ಹಾತಾತ್ ಮೇಳ್ಚು ಘಡ್‌ಘಡ್‌ತೇ ಆಸ್ಲೆ ಭಾರತ್ ಮಾತೇಕ್ ವಿಮೋಚನ್ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಉತ್ಕಟ್ ಆಶೊ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಮನಾಂತು ಘುಂವ್ತ ಆಸಲೆ. ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಜಿಲ್ಲೇಕ್ ಯೆಂವ್ಚೆಕೀ ಪಯ್ಲೆಚ್ ಹಾನ್ನಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕ ಬರಯ್ಲೆಲೆ ಏಕ್

ಸುದೀರ್ಘ ಪತ್ರ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಮನಾಕ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸಾ.

26-8-1917 ತಾರಿಕೇರ್ ಬರಯ್ಲೆಲೆ ಹೆಂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪತ್ರ ಅಪೋಸ್ತಲ್ ಆಫ್ ಸಾಕ್ರಿಫೈಸ್ (ತ್ಯಾಗಾಚೆ ಪ್ರವರ್ತಕ್) ಕೃತೀಂತು ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲಾ. ಹೇಂ ಪತ್ರ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಹಾಂತು ಆಸಾ.

ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಶಿಲೋ ಕಾರ್ನಾಡಾನ ಬರಯ್ಲೆಲೆ ಹೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಪತ್ರಾಚೆ ಥೊಡೆ ಅಂಶ ಅಶಿ ಆಸಾ.

" ಭಾರತಾಚೆ ವಾತಾವರಣ ಆತಾಂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಕ್ ಅನುಕೂಲ್ ಜಾಯ್ತು ಆಸಾ. ಪೂರಾ ಜನ ತುಮ್ಮೆಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಆನಿ ಮುಖೇಲ್‌ಪಣಾಕ್ ಆಶೆತಾ ಆಸಾತ್. ಭಾರತಾಚೆ ಪೂರಾ ವಿಚಾರವಂತ ಲೋಕಾಚೆ ಮನಾಂತ್ ಆತ್ಮಾಂ ಬ್ರಿಟಿಷಾಲೆ ವಿಚಾರಾಂತ್ ರೋಷಪೂರ್ಣ ಅಸಮಾಧಾನ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ವೈರಭಾವಾಚೆ ಏಕ್ ಬಲಿಷ್ಟ ಅಂತರ್ ಪ್ರವಾಹ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಕ್ಳಾ ದಿಸ್ತಾ. ಅಶಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಹೇಂ ನ್ಯಾಯಪರ ಲಡಾಯಿಂತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಚೆ ಪ್ಯಾಸ್ಸಿವ್ ರೆಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ತತ್ವ ಮುಕಾರ್ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಭಾವನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಅಶಿ ಆಸಾ.....

..... ಆಮ್ಕೆಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವಾಚೆ ವಿಕಾಸಾಕ್ ಅನುಗುಣ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಚೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವಾಟ್ ಮಾತ್ ಆಮ್ಕಾ ಆಸ್ಚೆ ಆಖೆರ್ ವಾಟ್ ಅಶೆ ಮೆಗೆಲೊ ಪ್ರಬಲ ವಿಶ್ವಾಸ್, ಮ್ಹಣ್ ತುಂಮ್ಕಾ ಸೀದಾ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಘೆವ್ಪಾಕ್ ಮಾಕ್ಳಾ ಅನುಮತಿ ದಿತ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಆಶೆತಾಂ.....

ಮಂಗಳೂರಾಕ್ ಭೇಟ್ ದೀವ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ವಿನಂತಿ ಕೆಲೆಲೆ ಹೆಂ ಪತ್ರಾಚೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾರಾಂಶ ದೇಶಾಚೆ ಹೆಂ ಭಾಗಾಂತುಯೊ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಾಚೆ ಉಜ್ವಾ ಕೀಟಿ ಘಾಲ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಹೆ ಉದ್ದೇಶಾ ಖಾತಿರ್ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಆಸ್ಲೆ ಮುಖೇಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೀದಾ ಸಂಪರ್ಕ್ ದವರ್ನ್ ಘೆತ್ಲೆಲೆ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಸೌಜನ್ಯ ಸಂಪನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಯೀ ಹೆ ಪತ್ರಾಂತು ವ್ಯಕ್ತ್ ಜಾತಾ.

ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಹೆ ಪತ್ರಾಕ್ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಹಾನ್ನಿ ಕಸ್ಲಿ ಜವಾಬ್ ಬರಯ್ಲೆ ಕಳೀತ್ ನಾ. ಮ್ಹಾಂಗೆ ವರಸ್ ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಮಂಗಳೂರಾಕ ಯೇಂವ್ನ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಶಂಕು ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಬೆಸೆಂಟ್ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಂತ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಸಹಯೋಗ್ಯಯೀ ಆಸಲೆ. ಸುಮಾರ್ ಹೇಂ ವೆಳಾರೀಚಿ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಬಾಪಯ್ ಸರ್ಲೆ.

ನಿರಾಶಾದಾಯಕ್ ಮಾಂಟೆಗೊ ಚೆಮ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಸುಧಾರಣೊ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪ್ರಥಮ್

ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧಾಂತ ಭಾರತಾಚೆ ಜನಾನಿ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಮಃನಪೂರ್ವಕ್ ಸಹಕಾರಾಕ್ ಪ್ರತಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಹೋಂ ರೂಲ್ ಅಥವಾ ದುಸ್ರೆ ಕಸಲೆಯೀ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ ಮ್ಹೆಳ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ನೀರೀಕ್ಪೋ ಆಸ್ಲೆಲೆಂ ಭಾರತೀಯಾಂಕ್ ಅತೀವ್ ಭ್ರಮ ನಿರಸನ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಪ್ರಾಂತ್ ಮಟ್ಟಾರಿ ದ್ವಿಧಳ ಡಯಾರ್ಕ್ ಪದ್ಧತೀಚೆ ಸರಕಾರ ಅನುಷ್ಠಾನಾಕ್ ಹಾಡೂನ್ ಥೊಡೆ ಅಪ್ರಮುಖ್ ಖಾತೆ ಮಾತ್, ಚುನಾಯಿತ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಮ್ಹಣ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಾನ ಆಲೋಚನ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹೇಂ ಭೂಕೆನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆಕ್ ಏಕ್ ರೊಟ್ಟಿ ಚೂರ್ ಫಾಲೆ ಅಶಿ ಆಸಲೆ.

ಹಾಜೆ ಪಾಟ್ಲೆನಚ್ ಫಾಯಾಕ್ ಮೀಟ್ ಲಾಯ್ಲೆ ತಶೆಂ ಕಾಳೆ ಕಾನೂನ್ ೧೯೧೯ ಇಸ್ವಿಂತು ಜಾರಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ರಾಜದ್ರೋಹಾಚೆ ಅನುಮಾನಾ ವಯ್ರಿ ಕೊಣಾಕೀ ಯೀ ಬಂಧನ್ ಕರ್ಚೆ ಅಧಿಕಾರ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ದಿವ್ಚೆಂಕ್ ಹೇ ಕಾನೂನ್ ಕರ್ಲೆಲೆ. ಹಾಕ್ಸಾ ಸಗ್ಲೆ ದೇಶ್ ಭರ್ನ್ ವಿರೋಧ್ ವ್ಯಕ್ತ ಜಾಲ್ಲೆ. ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾ ಬಾಗ್ ನಾಂವ್ ಹೇಂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಂಚೆ ವಟೂಚಿ ಉಡ್ಘಾಟಾಕ್ ಯೆತ್ತಾಚ್.

ಕಾಳೆ ಕಾನೂನಾ ವಿರುದ್ಧ ಪಂಜಾಬಾಚೆ ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಭಾಗ್ ಹಾಂಗಾ 1919 ಎಪ್ರಿಲ್ 13 ತಾರೀಕೆಕ್ ಲೋಕಾಲೆ ಭೀಡ್ ಜಮಾ ಜಾಂವ್ನ್ ಪ್ರತಿಭಟನ ಕರ್ತೆ ಆಸಲೆ. ತೆದ್ನಾ ಹೇಂ ನಿಶ್ಯಸ್ತ್ ಲೋಕಾವಯಾರಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿನ ಅತೀ ಅಮಾನವೀಯ ದೌಜರ್ನ್ ಕರ್ಮ ಹಜಾರಾಕೀ ಚಡ್ ಜನಾಂಕ ದಿವ್ಪಿ ಮಾರ್ಲೆ. ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಭಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ್ ಮ್ಹಣ್ ಇತಿಹಾಸ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆ ಹೇಂ ಪ್ರಕರಣ್ ಸಗ್ಲೆ ಭಾರತಾಂತ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ್ ಜಾಗೃತ್ ಜಾಂವ್ಚಾಕ್ ಪ್ರೇರಣ್ ಜಾಲೆ ಮ್ಹಣ್‌ಯೆತ.

ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾ ಬಾಗ್ ದುರಂತಾಚೆ ನಿಂಮ್ಮಿ ಭಾರೀ ಉದ್ವಿಗ್ನ್ ವಾತಾವರಣಾಂತ ಆಹಿಂಸಾತ್ಮಕ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಂಧೀಜಿನ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸ್ಥಗಿತ್ ಕೆಲೆ. ಶಂಕರನ್ ನಾಯರ್ ಹಾನ್ನಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್ ರಾಜಿನಾಮಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಗುರುವರ್ಯ ರಬೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೂರ್ ಹಾನ್ನಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಸಿ.ಐ.ಇ. ಬಿರುದ್ ವಾಪಸ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಮೊತೀಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಹಾನ್ನಿ ಬ್ರಿಟಿಷಾಲೆ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಂಹ ಗರ್ಜನ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ದೇಶಾಂತು ಅಪೂರ್ವ ಜಾಗೃತಿ ಜಾಂವ್ಚಾಕ್ ಹೇಂ ಪೂರಾ ಘಟನಾ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ದೇಶ ವಾಸಿಂಗಲೆ ಕಾಳಜ್ ಬ್ರಿಟಿಷಾಲೆ ವಿರುದ್ಧ ಧಗ್‌ಧಗಾಚೆ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡ್ ಜಾಲೆ.

ಹಾಜೆ ಮಧ್ಯಾಂತ್ ಮಾಂಟೆಗೂ ಟೆಮ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಸುಧಾರಣೊ ಆನಿ ರೌಲೆಟ್ ಕಾನೂನಾ ವಿರುದ್ಧ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭಾರತೀಯಾಲೆ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕರ್ಚೆಕ್ ಗಾಂಧೀಜಿ ಮುಖಾರ್ ಆಯ್ಲೆ.

ಅಸ್ಲೆ ಏಕ್ ಮನವಿ ಪತ್ರ ತಯಾರ್ ಜಾತ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಖಬರ್ ಆಯ್ಕಲೆಲೆಂ ಸಯ್, ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಮುಂಬಯೀಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಂತ ಭಾಗಿ ಜಾಂವ್ಕ್

ಹಾಂವ್ ತಯಾರ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಂಧೀಜಿಲೆ ಸಮಕ್ಷಮಾಂತ ಸಹಿ ಘಾಲ್ಚಿ. ಅಶಿ ಸಹಿ ಘಾಲ್ಚು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಚೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಘೆತ್ತಿಲೊ ಪ್ರಪ್ರಥಮ್ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೀಯ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ್ ರಾವ್ ದಾವ್ಣಾಶಿಲೆ.

ತಕ್ಷಣ್ ತಾನ್ನಿ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೇಕ್ ವಾಪಾಸ್ ಯೇಂವ್ಚು ಅಸ್ಲೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹಾಚೆ ಕಾಮ್ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ೧೯೧೯ ಎಪ್ರಿಲ್ ೬ ತಾರೀಖೆರ್ ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ಮಹಾಮಾಯಿ ದೆವ್ಕಾಚೆ ತಳ್ಕಾ ಲಾಗಿ ಆಶಿಲೆ ಶಾಳೆಂತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಸಭಾ ಆಯೋಜನ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೆದ್ನಾಚೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲ ಗಂಗೊಳ್ಕಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯ್ ಹಾನ್ನಿ ಸಭೆಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತಾ ನಿರ್ವಹಣ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ.

ಮುಂಬಯೀಂತ್ ಆಪ್ಲಾನ್ ಘೆತ್ತಿಲೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಚೆ ವಿಚಾರ್ ಸಭೇಂತ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಲೆ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಇತರೇ ಲೋಕಾನಯೀ ಸಹಿ ಘಾಲ್ಚಾ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಗೂನ್ ಘೆತ್ಲೆ.

1920 ಆಗಸ್ಟ್ 1 ತಾರೀಖ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಾಂತ ನಿರತ ಜಾಲ್ಲೆ ಲೋಕಾಕ ಹೋಡ್ ಏಕ್ ಆಘಾತ್ ದಿಲ್ಲೊ ದಿವಸ್. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ತೇ ದೀಸ್ ಅಸ್ತಂಗತ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಜನಪ್ರಿಯ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸಲೆ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಹರ್ತಾಳ್, ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಸಭಾ ಚೆಲ್ಲೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 2 ತಾರೀಖೆಕ್ ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳ್. ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆರ್ ಚೆಲ್ಲೆಲೆ ಸಭಾಂತು ಭಾವ ಪೂರ್ಣ ಅಶ್ರುತರ್ಪಣ್.

ಪರಿವರ್ತನ್

ಸದಾಶಿವರಾಯಾಲಾಂತು ಏಕ್‌ದಂ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಕಸ್ಲೆ ತೇ ಪರಿವರ್ತನ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಧುವ್ ಸುಗುಣಾಲೆ ಉತ್ರಾನ್ ಆಯ್ಕಾಂವ್ಚಾ...

"ತಸ್ಲೆ ವಿಷಮ್ ಸ್ಥಿತೀಂತ ಆಪಣ್, ಆಪ್ಲಾಲೆ, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ಲೆ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಅಭಿಲಾಷಾ ದೂರ್ ಜಾಂವ್ನ್ ವಿಲಾಸ್ ವೈಖರಿ ಪ್ರದರ್ಶನ್ ಕರ್ಚೆಚ್ ಅತಿ ಅಸಹನೀಯ ಜಾಲ್ಲೆ.... ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯ ಟೆನಿಸ್ ಖೇಲ್ಯಾಯೀ ತಾಂಕಾ ನಿರ್ಜೀವ್ ಜಾಂವ್ನ್ ದಿಸ್ಲೆ. ಝಗ್‌ಮಗಾಚೆ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಸ್ವದೇಶೀ ಮುಖಾರ್ ರೀಣ್ ಹಾಡ್ಲೆ ಭಾಂಗ್ರಾ ನಗ ಅಶಿ ದಿಸ್ಚಾಕ್ ಶುರ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಕ್ಷಣ್‌ಚ್ ಪೂರಾ ವಿಲಾಸಮಯ ಸುಖಾಂಕಯೀ ತಿಲಾಂಜಲಿ ದೀಂವ್ನ್ ರಾಜ ಋಷಿ ಅಶಿ ಶಾಂತ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಉಜ್ವಾಕ್ಕೆ ಸಾವ್ವೆಕ್ ಜೀವನಾಕ್ ತಾನ್ನಿ ಶರಣ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ಪೂರಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಸ್ವದೇಶೀಚ್ ಜಾಂವ್ಚಾ ಮ್ಹಣ್ಲೆ ನಿರ್ಧಾರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ." ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಧುವ ಸುಗುಣ ಹಾನ್ನಿ ಸಾಂಗ್ಲಾ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಲೆ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಪ್ರವಾಸ್

1920 ಆಗಸ್ಟ್ 19 ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೊ ದಿವಸ್. ಶೌಕತ್

ಅಲೀ ಸಾಂಗಾತಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿನ ತೇ ದಿವಸ್ ಮಂಗಳೂರಾಕ್ ಭೇಟ್ ದಿಲ್ಲೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮೈದಾನ (ಆತ್ಮಾಚೆ ನೆಹರೂ ಮೈದಾನ) ಸಭಾಚೆ ಜಾಗೋ; ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಾಂತ್ ಪ್ರಪ್ರಥಮ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಚೆ ಹೇ ಸಭೇಂತ ಭಾಗ್ ಘೆಂವ್ಚಾಕ್ ಜಾತ್‌ಕಾತ್ ಧರಮ್ ಪಂಥಾಚೆ ಭೇದ್ ನಾಶಿ ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ಕೊನ್ಯಾ ಕೊನ್ಯಾ ದಾಕೂನ್ ಜನ್ ಆಯಿಲಿಂತಿ. ತೆ ಏಕ್ ಅದ್ಭುತ್ ದೃಶ್ಯ, ಅದ್ಭುತ್ ಸಭಾ.

ವಿಮೋಚನಾ ಲಡಾಯೀಚೆ ಮಹಾ ನಾಯಕ್ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕ್ ಪೊಳೊವ್ಚೆ ಆಸ್ಚೆ ತಾಂಗಲೆ ಭಾಷಣ್ ಆಯ್ಕುಚೆ ಸುಯೋಗು ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ಜನಾಕ ಮೆಳ್ಳೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಸೊಡ್ಕಾ, ವಕೀಲಾನಿ ಕೊರ್ಟಾಕ್ ವಚ್ಚೆ ಸೊಡ್ಕಾ, ನೌಕರಾನ್ ಸರಕಾರಿ ಕಾಮ್ ಸೊಡ್ಕಾ, ಸರಕಾರಾನ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಬಿರುದು ಪರತ್ ಕರ್ನು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ್ ಅಸಹಕಾರ ಆಂದೋಲನಾಂತು ಭಾಗ್ ಘೆಂವ್ಚಾ, ಅಶೆ ಗಾಂಧೀಜಿನ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಭಾಷಣಾಂತ್ ಆಪವ್ಣಿ ದಿಲ್ಲಿ.

ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿಯ್ ಹೇ ಸಭೇಂತು ಭಾಗ್ ಘೆತಿಲೆ, ಗಾಂಧೀಜೀ ಭಾಷಣ ತಾಂಗಲೆ ವಯ್ರ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಭಾವ ಫಾಲ್ತೆ ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸಾಂಗ್‌ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ನಾ.

ಗಾಂಧೀಜೀಲೊ ಪ್ರವಾಸು ಆನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಸ್ಫೂರ್ತಿಚೆ ಉಬರ್ ಹಾಡ್ಲೆ ಕೋಟ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತ ಎಂ. ಮಾಧವ ರಾವ್, ಕಾಸರಗೋಡಾಚೆ ಶೆಡ್ಡೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ರಾವ್ ಕಾರ್ಕಳಾಚೆ ಪದ್ಮನಾಭ ಕಾಮತ್, ಉಡುಪೀಚೆ ಕುಬೇರ ಪಾಂಡುರಂಗ ರಾವ್, ಕುಂದಾಪುರಾಚೆ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೊಳ್ಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಜನಾನಿ ವಕೀಲಿ ಸೊಡ್ಲೆ. ಕಾರ್ನಾಡ್ ಅಂತೂ ಹಾಜ್ಲೆ ಪಯ್ಲೇಚ್ ವಕೀಲಿ ವಿಸರ್ಲೆಲೆ. ಮುಕ್ಲೆ ಏಕ್ ದೋನ್ ವರ್ಷಾಂತು ಸ್ಕೂಲ್ ಕಾಲೇಜು ಸೋಡ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಖಾತಿರ ಜಿಲ್ಲೆಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂತ ಕಾರ್ನಾಡಾನ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

1920 ಸಪ್ತಂಬರಾಂತ ಕಲ್ಕತ್ತಾಂತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನ ಆನಿ ಡಿಸೆಂಬರಾಂತ ನಾಗಪುರಾಂತು ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನ ಚಲ್ಲೆ. ಹೇಂ ದೊನ್ನಿಯೀ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಅನೇಕ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಾಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ವಚೂನ್ ಆಯ್ಲೆ. ಅಶ್ಚಿ ವಚೂನ ಯೆವ್ಚೆ ಮ್ಹಸ್ತ್ ಇತ್ಲೆ ಲೋಕಾಲೆ ಖರ್ಚ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಹಾನ್ನಿಚ್ ಪಳೊನ್ ಘೆತ್ತಾ ಆಶಿಲೆ.

ಸಮ್ಮೇಳನಾಕ ಗೆಲೆ ತೆದ್ನಾ ಥಯೀಂಚ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿ ರಚನ್ ಜಾಲ್ಲಿ.

ಅಸಹಕಾರ ಆಂದೋಲನಾಂತ್ ಭಾಗಿ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾಕ್, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ ವಿರುದ್ಧ ಲೇಖ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಕ್, ಅನೇಕ್ ಜನಾಕ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಜಾಲ್ಲೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾಂತ ತೀನ್ ಜನಾಕ್ ಮಾತ್ರ ದ.ಕೃ. ಭಾರದ್ವಾಜ, ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಕ ಆನಿ ಹಿರಿಯಡ್ಕ ನಾರಾಯಣ ರಾಯ.

ಹಾನ್ನಿಚ್ ತೇ ತೀನ್ ಜನ್.

ಸದಾಶಿವ ರಾವಾನಿ ಸಭಾಂತ ಭಾಗ ಘೇವ್ನ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾರಿಯೀ, ಪ್ರಭಾತ್ ಘೇರಿಂತ ಭಾಗ ಘೆತ್ಲೇರಿಯೀ ತಾಂಕಾ ಬಂಧನ್ ಕೆಲ್ಲೆ ನಾ. ತಾಂಗಲೆ ಲೋಕ ಪ್ರಿಯತಾಚೀ ತಾಕಾ ಕಾರಣ್.

ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಬಂಧನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ದಂಗೊ ಜಾಂವ್ಚೆ ಸಂಭವ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಐರಿಷ್ ಮೂಲಾಚೆ ತೆದ್ನಾಚೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿನ ಮದ್ರಾಸಾಚೆ ಗವರ್ನರಾಕ ಬರಯಿಲೆಖಿಯ್. ಹಾಚ್ಚೆ ಸಂಬಂಧ್ ಆನೀವರ್ ವಿಷಯ್ ಆಸಾ. ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಮಸ್ತ್ ದೊಸ್ತೀರಿ ಆಶಿಲೋ ತ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಿನ್ ಆಂದೋಲನಾತಾಕೂನ್ ದೂರ್ ರಾಬ್ಲಾರ್ ತುಕ್ಕಾ ಹೈಕೊರ್ಟಾಚೆ ಜಡ್ಲು ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಣೂಯೀ ಸಾಂಗ್ಲೆಲೆ ಅಶೆ ಏಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಯೀ ಆಸಾ.

ನಾಗಪುರ ಕಾಂಗ್ರೆಸಾತಾಕೂನ್ ವಾಪಾಸ್ ಆಯ್ಲೊ ಮ್ಹಾಗಿರ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿ ತಾಂಗಲೆ ಘರಾಂತೂಚ್ ಶುರು ಜಾಲ್ಲೆ. ಸಮಾಜ್ ಸುಧಾರಣ ಆನಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕಾ ಹ್ಯಾ ಪೂರಾ ಕಾಮಾಂಕ ತಾಂಗಲೆ ಘರೇಚಿ ಕೇಂದ್ರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಘರಾಚೆ ಮಾಳೆವಯ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸಭಾ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆ. ಪ್ರಾರಂಭಾರಿ ಜಿಲ್ಲೇಚೆ ಮುಲ್ಮುಲ್ಮೇಕ್ ವಚೂನ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲೆಲೆ ಕಾರ್ನಾಡಾನ ಮುಕಾರ್ ತಾಗಲೊ ಚಟುವಟಿಕೊ ಸಗ್ಳೆ ಕರ್ನಾಟಕಾಕ ವಿಸ್ತಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.....

ಕಾರ್ನಾಡ ಖಾದಿ ಧೋತಿ, ಕುಡ್ತಾ ಆನಿ ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ, ಫಾಲ್‌ಘೇವ್ನ ರಾತ್ ದೀಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಾಖಾತಿರ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತ ಆಸಲೆ. ಖಾದಿ ಲೋಕಪ್ರಿಯ ಕರೂಂಕ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಘರಾನ್ ಘರಾ ವಿಕಾಕ್ ವತ್ತಾ ಆಶಿಲೆ.....

ಮಹಾ ಕಾರ್ಯ

ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಅಸ್ಲೆ ಕಷ್ಟಾಚೆ ಆನಿ ಮಹಾಕಾರ್ಯಾಕ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿಚ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಧೈರ್ಯಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೇತ್. ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲೆಲೊ ಆನಿ ಮುಕಾರ್ ಕಾಸರಗೋಡಾಂತ ಗಣ್ಯ ವಕೀಲ ಜಾಲ್ಲೆಲೊ ಎಂ. ಉಮೇಶ್ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಸಾಂಗ್ಲೆಲೆ ಹೇ ಉತಾರ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಆನಿ ಪ್ರಭಾವಾಕ್ ಧರ್ಲೆಲೆ ಆರೊ ಜಾವ್ನ ಆಸಾ. ಸದಾಶಿವ ರಾಯಾಲೆ ತೆದ್ನಾಚೆ ಚಟುವಟಿಕೆನ ಮಂಗಳೂರಾಕ್ ದೇಶಾಚೆ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಆಯ್ಲೆ ಮ್ಹಣೂಕ್ ಅಡ್ಲಿನಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಯಾರ, ಪ್ರಚಾರಾ ಕಾಮಾಕ್ ಕುಮಕ್ ಜಾತ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಆಲೋಚನ ಆಶಿಲಿ. ಜಿಲ್ಲೆಂತು ೨೧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಆರಂಭ ಜಾಲ್ಲೆ. ಖಂಚೇ ಏಕ್ ಜಿಲ್ಲೆಂತ ಇತ್ಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಖೆಯಿಂ ನಾತ್ಲೆಲೆ. ಹಾಕ್ಯಾ ಸಹಾಯ್ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಶ್ವಾಸನ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಅನೇಕ್ ಜನಾನಿ ಹಾತು ದಿಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯೊ ಹಾಚ್ಚೆನ

ನಿರಾಶ್ ಜಾಯ್ನಾತಿಲೆ ಹಾತಾಂತೂನ ಪಯ್ಕೆ ಫಾಲ್ಕು ಕಾರ್ನಾಡಾನ ಅನೇಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಾ ಚಲೋನ್ ವೆಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣು ಉಮೇಶ್ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಯಾದ್ ಕೆಲ್ಲಾ.

ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪುದೊ

ಅಧಿಕೃತ ಜಾವ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಚೆ ಪಕ್ಷಾಚೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಾತ್ಲಾರಿಯೆ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಕಾಮ್ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಯಿ ಉಣೆ ನಾತ್ಲೆಲೆ. ಅಶಿ ಆಸ್ತಾನಾ ಏಕ್ ದಿವಸ್ ತಾಂಗಲೆ ಖಾಂದ್ಯಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಪ್ರದೇಶ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಚೆ (ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ.) ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪಡ್ಲೆ. 1923 ವೆಂ ಇಸ್ವಿಂತು ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಪ್ರಥಮ್ ದಾವ್ನು ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾಲೆ.

1923 ಜನವರಿಂತು ಗಯಾಂತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರಾಂತ ದಿಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನ್ ಆನಿ ಡಿಸೆಂಬರಾಂತ ಕಾಕಿನಾಡಾಂತು ವಾರ್ಷಿಕ್ ಅಧಿವೇಶನ್ ಚಲೆ. ಹಾಂತು ಪೂರಾ ಕಾರ್ನಾಡಾನ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೆ. ಮನಾಕ್ ಸಮಜಯ್ಸುನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಹಾಂಗಲೆ ವಾಕ್ ಶೈಲಿ ಅಪೂರ್ವ್. ಸುಮಾರ್ಯಿತ್ಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಹಾಂಗಲೆ ಕಾಮ ಪಳಯ್ಲೆಲೆ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಮಸ್ತ್ ಆತ್ಮೀಯ ಜಾಲೆ.

ಕಾಕಿನಾಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಾಂತ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಣಾರಿ ಡಾ. ನಾ. ಸು. ಹರ್ಡಿಕರ್ ಹಾನ್ನಿ ಸೇವಾದಳ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗಾಂವು ಸೇವಾದಳಾಚೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ್ ಕೇಂದ್ರ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಾಚೆ ಮುಕ್ಲೆ ಅಧಿವೇಶನ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ ಚಲ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಾಕಿನಾಡ್ ಅಧಿವೇಶನಾಚೆ ಅನುಮತಿ ಘೇಂವ್ಕು ಕಾರ್ನಾಡ್ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾಲೆ. ಮಂಗಳೂರಾಂತ ಅಧಿವೇಶನ ಚಲಯ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ಲೆ ತಾಂಗಲ ಆಶಾ ಆಸಾಲೆ.

ಜಾಲ್ಯಾರಿ ....

ಅಧಿವೇಶನಾಚೆ ಜಾಗೆ ಬದಲ್ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಆನಿ ಧಾರವಾಡಚೆ ಜನಾನಿಯೊ ಮಸ್ತ್ ಜಿದ್ನ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಅಂತಿಮ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಹಾತ್‌ಚ್ ವಯ್ರ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಬೆಳಗಾವಾಂತು ಅಧಿವೇಶನ್ ಚಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಜಾಲೆ. ಅನವಶ್ಯಕ ಮನಸ್ತಾಪ ನಾಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಾರ್ನಾಡನಯೀ ಹಾಕ್ಕಾ ಕಬೂಲ್ ದಿಲ್ಲೆ. ಇತ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಅಧಿವೇಶನಾಚೆ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತಾಪಣ್‌ಯೀ ತಾನ್ನಿ ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಸೋಡ್ನ್ ದಿಲ್ಲಿ. ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾಂವ್ನುಯೀ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತಾಚೆ ಗೌರವ್ ಸೋಡ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಹೇ ಪ್ರಕರಣ ಭೀಷ್ಮಾನಿ ಸಿಂಹಾಸನ ತ್ಯಾಗ್ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಅಶಿ ಜಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಜನಾನಿ ಶ್ಲಾಘನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ

ತಾ.ಗಾ.ಚಿ. ವಿಚಾರ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕ್ ಕಳ್ಳ ಕಾರ್ನಾಡ್ ತಾಂಗಲೆ ಹೃದಯಾಕ್ ಆನಿಕಯಿ
ಗಿ ಜಾಲೊ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವಾಂತು ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ ಚಲ್ಲೆಲೆ ಏಕೈಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನ್ ಬೆಳಗಾವಿ
ಅಧಿವೇಶನ್. ಹೇ ಏಕಚ್ ಹಾಜ್ಜೆ ವಿಶೇಷತಾ ನ್ಹಯ್. ಸ್ವತಃ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿನ ಹೇ
ಅಧಿವೇಶನಾಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆಶಿಲೆ. ಆನಿ ಕೆದ್ನಾಯಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಾಚೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾಂವ್ನ್ ನಾತ್ಲೆಲೆ.

1930 ವೆಂ ಇಸ್ವಿಂತು ಕರ್ನಾಡು ಆನಿ ಪರತ್ ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾಲೆ. ತೇ ವರಸ್
ಗಾಂಧೀಜೀನ 'ಕಾನೂನ ಭಂಗ್' ಆಂದೋಲನ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ತೇ ವರಸ್ ಫೆಬ್ರವರಿ 23 ತಾರೀಕೆಕ್
ಚಳ್ಳಾರಿಂತ ಚಲ್ಲೆಲೆ ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೇನ್ ಕರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ್‌ರಾವ್‌ಯೀ ಆಸ್ಲೆ
ಕ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿ ರಚನ ಕೆಲ್ಲೆ. ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರ್, ಹಣಮಂತರಾವ್ ಕೌಜಲಗಿ,
ದಿಗಾಧರ್ ರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಆನಿ ಡಾ. ನಾ.ಸು. ಹರ್ಡೀಕರ್ ಸಮಿತಿಚೆ ಇತರೇ ಸದಸ್ಯ
ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸಲೆ.

ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಅಂಕೋಲ ಆನಿ ಇತರೇ ಗಾವಾಂತ ಮೀಟ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ (ಸಾಲ್ತ್
ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ) ಚಲೊಂವ್ಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಹೇ ಸಮಿತಿನ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಏಪ್ರಿಲ್ 6 ತಾಕೂನ್ 13 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಪ್ತಾಹ. 1919 ಏಪ್ರಿಲ್ 18 ತಾರೀಕೆರ್
ಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ್ ಜಾಲೆಲೆ. ಗಾಂಧೀಜೀನ ಸಾಬರಮತಿ ತಾಕೂನ್ ದಾಂಡಿ
ದ್ರಾಂತ್ ಚಮ್ಮೂನ್ ವಚೂನ್ ಏಪ್ರಿಲ್ 6 ತಾರೀಕೆರ್ ದಾಂಡಿಂತ್ ದರ್ಯಾ ಬರೀನ್ ಮೀಟ್
ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ್ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಮಿಟಾಕಯೀ ಸರಕಾರೀ ಕರ್ (ಟ್ಯಾಕ್ಸ್) ದೀವ್ನ್
ಪ್ಲಣ್ಣೆ ಬ್ರಿಟಿಷಾಲೆ ಕಾನೂನು ಭಂಗ್ ಕರ್ಚೆ ಹಾಜ್ಜೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ.

ಅಂಕೋಲಾಂತ ಇತಿಹಾಸಿಕ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್

ಭಾರತಾಚೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳ್ವಳೆಚೆ ಇತಿಹಾಸ್ ಕಾದಂಬರೀಚೆ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ
ಅಂಕೋಲಾ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಪಾನ್. 1930 ಏಪ್ರಿಲ್ 13 ಅಂಕೋಲಾಂತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.
ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಮುಲ್ಗ್‌ಮುಲ್ಗ್ ತಾಕೂನ್ 30000 ಪಾಶಿ ಚಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕರಾವಳೀಚೆ ಹೇ
ಗಾವಾಂತ್ ಮೆಳ್ಳೆ. ಗಾವಾಂಚೆ ಮೈದಾನ್ ದಾಕೂನ್ ಭಾರೀ ಮೆರವಣಿಗೆರಿ ವಚ್ಚೂನ್
ರಬೀ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ಪೋಜಗೇರಿ ದಾಂಥೇರ್ ಪಾವ್ಲೆ. ಥಂಯ್ ಆಯ್ದನಾಂತು ದರಿಯಾಚೆ
ದಾಕ್ ಭರ್ನ್ ಪರತ್ ಮೆರವಣಿಗೆರಿ ಮೈದಾನಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ. ಥಂಯ್ ರಾಂದಣಿ ಕರ್ನ್ ತೇ
ದಾಕ್ ಕಡೋನ್ ಹೂನ್ ಕರ್ನ್ ಮೀಟ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಹೇ ಪ್ರಕಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಲೋಕಾನಿಯೀ ಸೂರ್ಯ ಬುಡನಾ ಆಸಲೆ ಸಮ್ರಾಜ್ಯಾಕ್

ಸವಾಲ್ ಘಾಲ್ತೆ.

ಹೋಡ್ ಹೋಡ್ ಮೆರವಣಿಗೆನ ವಚುನ್ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಹೇ ಮೀಟ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚೆ ಕಾನೂನ್ ಭಂಗ್ ಆಂದೋಲನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಲೋಕಾಲೆ ಹಡ್ಡೆಂತ್ ಭಂಯ್ ಘೆತ್ಲೆಲೆ ಖರೆ. ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಾಂಗಾತ್ ರಸ್ತೆ ಬಾಜೂನ್ ಚಲ್ನ್ ಗೆಲ್ಲೆ ಕಸ್ವಾಮ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಹಾನ್ನಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಕೊಲಿನ್ಸ್ ಹಾಜ್ಜೆ ಲಾಗಿ "ಲೋಕ್ ಹೇಂ ರೀತಿನ ಬಂಡಾಯ ಉಟಲ್ಯಾರ್ ಖಿಂಚೆ ಸರ್ಕಾರ್ ರಾಬ್ತಾ?" ಅಶ್ಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಕಂಯ್.

ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಪರ್ದೆಚೆ ಮಾಕ್ವಚೆ ಸೂತ್ರಧಾರ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸುಲೆ. ಫೂರಾ ಕಾಮ್ ಸುಗಮ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಚಲ್ತೆ ಆಸಲೆ ಪಳೊನ್ ತಾನ್ನಿ ಮಂಗಳೂರಾಕ್ ಪರತ್ ಗೆಲೆ. ಹಾಜ್ಜೆ ನಂತರ ಅಂಕೊಲಾಂತು 45 ದಿವಸ ಪರಾಂತ್ ಹಜಾರೋಹಜಾರ್ ಲೋಕ್ ಮೇಳ್ನ್ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹಾನ್ ಮೀಟ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಮಂಗಳೂರಾಂತ್ 1930 ಇಸ್ವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮಹಿನೆಂತ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ್ ಚಲ್ಲೆ. ಎಪ್ರಿಲ್ 20 ತಾರಿಕೇರ್ ಮಂಗಳೂರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲೆಲೆ ಸದಾಶಿವ್ ರಾವ್ ಆನಿ ಉಡುಪಿ ದಾಕೂನ್ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಾಲೆ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸೂನ್ ಚಲ್ನ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಎಸ್.ಯು. ಫಣಿಮಾಡಿ ಹಾಂಕಾ ಬಂಧನ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹಿರಿಯಡ್ಕ ರಾಮರಾಯ ಮಲ್ಯ, ಕುಂದಾಪುರಾಚೆ ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಕೊಡ್ಲಿ, ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಕಾರಂತ್ ಅಶಿ ಅನೇಕ್ ಮುಖೇಲಾಲೆಯೀ ಬಂಧನ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕಾರ್ನಾಡಾಕ 15 ಮಹಿನೇಚೆ ಶಿಕ್ಷಾ ದಾಲ್ಲಿ. ಹಾಜೆನ್ ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ದಲಿತ್ ಲೋಕಾಲೆ ಮನ್ ಮಸ್ತ್ ದುಕ್ಲೆ. ತಾನಿ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಫೋಟೋ ಧರ್ನ್ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಕೆಲೆ. "ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ಅನಭಿಷಿಕ್ತ ರಾಯ್" ಮ್ಹಣ್ ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ಏಕ್ ಪತ್ರಿಕೇನ್ ಕಾರ್ನಾಡ ಬದಲ್ ಬರಯ್ಲೆ.

ಕಾಸರಗೋಡ್, ಕುಂಬಳೆ, ಸುರತ್ಕಲ್, ಮಂಜೇಶ್ವರ್, ಪಡುಬಿದ್ರಿ, ಮಲ್ಪೆ, ಕಾಪು ಕುಂದಾಪುರ, ಕಟಪಾಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕರಾವಳಿಚೆ ಅನೇಕ್ ಗಾಂವಾಂತು ಮೀಟ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಂತ್ ಹಜಾರ್ ಗಟ್ಟೆನ್ ಲೋಕಾನ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೆ.

ಬಂಟ್ವಾಳ ತಸಲೆ ಭೀತರ್ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಜನ್ಯೀ ಕರಾವಳೀಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಹೇಂ ಆಂದೋಲನಾಂತ ಭಾಗಿ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಫೂರಾ ಕಡೆನ್ ಹಜಾರ್ ಹಜಾರೋಜನಾನ್ ಮೀಟ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಂತ ಭಾಗಿ ಘೆತ್ಲೆರ್ಯಿ ಕೇವಲ್ ಏಕ್ ದೋನ್ ಜನಾಂಕ್ ಮಾತ್ರ ಪೊಲಿಸಾನಿ ಬಂಧನ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹಾಜ್ಜೆ ಮಧ್ಯಾಂತ ಸೊರೋ, ಸೂರು ಆಂಗ್ಲಿಚೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಆಂದೋಲನ್ ಯೀ ಶುರು ಜಾಲ್ಲೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ 1930-31 ಅವಧಿಂತು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಸ್ವರೂಪಾಚೆ ಕಾನೂನ್ ಭಂಗ್ ಆಂದೋಲನ

ಜಾಂವ್ನ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ಪೂರಾ ತಾಲೂಕಾಂತು ಬಾಯ್ಲ್ ಮನ್ಯಾ ಸಮೇತ್ ಒಟ್ಟು ೧೫೯ ಜನಾಲೆ ಬಂಧನ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಗಾಂಧಿ ಇರ್ವಿನ್ ಕರಾರ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ 11 ಮಹಿನೇಚೆ ಜಯ್ನ್ ವಾಸಾಂತು ತಾಕೂನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಆಯ್ಲೆ. ಜೈಲಾಂತು ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟ ಭೊಗ್ನ್, ಅನಾರೋಗ್ಯಾನ ಭಾಗುನು ಕಾಡ್ಲಿ ಕಾಡ್ಲಿ ಜಾಂವ್ನ್ ತಾನ್ನಿ ಯೆತ್ತಾಸ್ತನಾ ತಾಂಗಲೆ ಮ್ಹಣ್ಗೆ ಸ್ವಂತ ಘರಾ ನಾತ್ತಿಲೆ. ಮುಖಾರ್ ಹಾಜ್ಲೆ ವಿಷಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಆಸಾ.

ಆಪ್ಣಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ಗೆ ಸ್ವಂತ ಘರ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ತಾನ್ನಿ ಕಾಂಯೀ ವಿಚಲಿತ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾತಿ, ಅಧೈರ್ಯ ಪಾವ್ಲೆ ನಾತಿ.

ಜೈಲಾ ತಾಕೂನ್ ಆಯ್ಲೆಲೇಚ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ೧೯೩೧ವೆಂ ಇಸ್ವಿಚೆ ಕರಾಚಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಸಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ತಾಜ್ಲೆ ನಂತರ್ ತೇಂಚ್ ವರ್ಷ ಮೈಸೂರ್, ಬೆಂಗಳೂರ್ ಆನಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಕ್ ಜವಾಹರ್ ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಆನಿ ಕಮಲಾ ನೆಹರೂ ಆಯ್ಲೆ ತೆದ್ನಾ ತಾಂಗಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಆಶಿಲೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಚೆ ಚಕ್ರ ಗೋಷ್ಠಿ (ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್) ತಾಕೂನ್ ಪರತ್ ಆಯ್ಲೆ ನಂತರ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಮುಂಬಯೀಂತ್ ತಾಂಕಾ ಭೆಟೂನ್ ಮುಕ್ಲೆ ಆಂದೋಳನಾ ಬದಲ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಘೆತ್ಲೆ. ತಶೀಚ್ ಧಾರವಾಡಾಕ್ ವಚೂನ್ ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಸಭೆಂತ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೆ. 1937 ಜನವರಿಂತ್ ಮಂಗಳೂರಾಕ ಪರತ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ಸದಾಶಿವರಾವಾಕ್ ಆನಿ ಬಂಧನ್ ಕರ್ಲೆ. ತೆದ್ನಾ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಚೆ ಅವಧಿ ಕಿತ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಖಚಿತ್ ನಾ.

1932 ಇಸ್ವಿಂತ್ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಂತ್ ಪರತ್ ಶುರು ಜಾಲ್ಲೆಲೆ "ಕಾನೂನು ಭಂಗ" ಆಂದೋಳನ ಮಸ್ತ್ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಆಸಲೆ. ಸರಕಾರಿ ಹಾಡೀಂತು ಗಾಂಧಾ ರೂಕ್ ಹಾಂಡ್ಲೆ, ಸೊರೆ, ಸುರು ಆಂಗ್ಲಿ ಆನಿ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರಾ ಆಂಗ್ಲಿ ಮುಕಾರ್ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ಉಗ್ರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕೋರ್ಟಾಚೆ ಮುಖಾರ್‌ಯೀ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕರ್ಲೆ.

ಬಂಟ್ವಾಳಾಂತು ಪೊಳಲಿ ಸೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆರ್ ಮಂಗಳೂರ್ ತಾಲೂಕ್ ರಾಜಕೀಯ್ ಸಮ್ಮೇಳನ ಚಲ್ಲೆ. ತೀಸ್ ಜನಾಲೆ ಬಂಧನ್ ಜಾಲೆ. 1932 ಜೂನ್ 9 ತಾರಿಕೆರ್ ಭಾರೀ ಪ್ರತಿಬಂಧ್ ಆಸ್ಲಾರ್ ಯೀ ಮಂಗಳೂರ್ ಬಂದರಾಂತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು ಚಲ್ಲೆ. ಖಂಡಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಹಾಂಗಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆರ್ ಚಲ್ಲೆಲೆ ಹೇ ಸಮ್ಮೇಳನಾ ವೇಳಾರಿ 18 ಲೋಕಾಲೆ ಬಂಧನ ಜಾಲ್ಲೆ. ಎಪ್ರಿಲ್ 11 ತಾರಿಕೆರ್ ಏಕ್ ಆಂಗ್ಲಿ ಮುಖಾರ್ ಶಾಂತ್ ರೀತಿರ್ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕರ್ತೆ ಆಸ್ಲೆ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಾಚೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಎಂ.ಎಂ. ರಾಮರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಪೋಲೀಸಾನಿ ಅವಾನುಷ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಮಾರ್ಲೆ. ಹೇಂ ವಿಚಾರ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಾಂತೂಯೀ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

1932-33 ಅವಧೀಂತು ಯೀ ಜಿಲ್ಲೆಂತು 200 ಪಶಿ ಜಾಸ್ತ ಜನ ಜೈಲಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆಲೆ.

ಚಾನಾಕ್ ಲಡಾಯಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮೋಚನಾಚೆ ಉದ್ದೇಶಾಕ್ ಜನಾಕ್ ಏಕತ್ರ ಕರ್ಚೆ ವೆಳಾರೀಚಿ ಲೋಕಾಲ ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ್ ಕರ್ಚಾಕ್ಯೇ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಸದಾ ಮುಖಾರ್ ರಾಬ್ತಾ ಆಸ್ತಾಲೆ. ಚಾನಾಕ್ ರೀತಿನ ಲಡಾಯಿ ಜಿಕ್ಕುಚಿ ಕಲಾಯೀ ತಾಂಕಾ ಸಿದ್ಧಿ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣಾಕ್ ಏಕ್ ಉದಾಹರಣ್ ಹಾಂಗಾ ಆಸಾ.

ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾಂವ್ನ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಕೆಲೆಲೆ ಕಿತ್ಲೀಕೀ ಸಾಧನಾ ದಾಖಲ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾ. ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಚೆ 1926 ಇಸ್ವಿಚೆ ತಸ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಪ್ರಕರಣ್ ಹೇಂ.

ತೇ ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಕೊಲಿನ್ನಾನ ಸರಕಾರಿ ಕರ್ ನಿರ್ಧಾರಾ ಸಂಬಂಧ ಏಕ್ ವರ್ದಿ ದಿಲ್ಲೆ. 1927 ತಾಕೂನ್ ಸಿದ್ಧಾಪುರ್ ತಾಕೂನ್ ನಂವೆ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿ ಶುರು ಕೆಲೆ. ಹಾಜ್ಜೆ ಪ್ರಕಾರು ತೀರ್ವೊ ಚಡ್ ಜಾತ್ತಾ ಆಶಿಲೆ. ನಿರ್ಧಾರ್ ಕೆಲೆಲೊ ತೀರ್ವೊ ಮಸ್ತ ಊಣೇ ದಿವ್ನಾ ಬೀತರ್ ಪಾವ್ತಿ ಕರ್ಚಾ ಮ್ಹಣ್ ಸರಕಾರಾಚೆ ಆದೇಶ್ ಆಶಿಲೆ. ತಿತ್ಲೆ ವ್ಹಯ್‌ಸಿ ಸರಕಾರಾಚೆ ಆದೇಶ್ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆಕ್ ಪ್ರತಿಏಕ್ ಕಿಸಾನಾನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ವಿನಂತಿ ಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ ಯೀ ಆಜ್ಞಾ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ. ಸಾಮೂಹಿಕ್ ವಿನಂತಿಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ನಾತಲೆ.

ಹೇ ವಿಚಾರ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಕ್ ಕಳ್ಳೆ. ಸಗ್ಳೆ ಸಿದ್ಧಾಪುರ್ ತಾಲೂಕಾಚೆ ಕಿಸಾನಾನಿ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಸಲಹಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ವಿನಂತಿ ಪತ್ರ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾಲೂಕಾಚೆ ಹರ್ ಏಕ್ ಕಿಸಾನಾಲೆ ಅರ್ಜಿ ಪಳೋಚಾಕ್ ಜಾವೋ, ತಾಕಾ ಜವಾಬ್ ದಿಂವ್ಚೆಕ್ ಜಾವೊ ತಾಶೀಲ್ದಾರಾಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾ.

ಓಂಟ್ ಪಿಟಿಕ್ ಕರ್ನಾ ಅಶಿ ಕಮಿಷನರಾನ್ ತೀರ್ವೆ ಚಡಯ್ಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ್ ಹಾತ್ ಸೊಡ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸಾಂಗ್ಚಾ ನಾ ನ್ಹಯ್‌ವೇ. ಖಂಚೇಯೀ ಆಂದೋಲನ ನಾ ಅಶೀ ಮೆಳ್ಳೆಲೆ ಹೇ ವಿಜಯ್ ಅಸಾಧಾರಾಣ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸಲೆ. ಹೇ ವಿಚಾರ್ ಕಾರ್ನಾಡಾನ್ ಗಾಂಧೀಜಿಕ ಪತ್ರ ಬರೊವ್ಪ್ ಕಳಯ್ಲೆ. ಸರಕಾರಾಚೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಆನಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ ವಯ್ತಿ ನಿಷೇದ್ ಆಸ್ಲೆ ವಚೂನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳ್ಳಳ್ ಕುಂಠಿತ್ ಜಾಲೆ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಲೋಕಾಕ್ ಏಕ್ ರೀತಿ ಮಂದ್ ಲಾಗ್ಲೆಲೆ. ಹೆಂ ವಾತಾವರಣ ದೂರ್ ಕರ್ಚಾಕ್ ೧೯೩೪ ಜನವರಿಂತ ಗಾಂಧೀಜಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಂದೋಳನ್' ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಹೆ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ತೀಸ್ತೆ ಅವಧೀಕ ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಾಕ ನೇಮಣೂಕ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಕ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಗಾಂಧೀಜಿನ ವಿಂಚೂನ್ ಘೆತ್ಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸದಾಶಿವ್

ರಾವ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕೋಣ್ ಜಾಂವ್ಚೆಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಸಾ?. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಾರ್ನಾಡಾಕ್ ಪರತ್ ಬಂಧನ್ ದಾಲೆಂ.

ಹೇ ಪಾವ್ಲಿ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಪೊಲೀಸಾನಿ ಮ್ಹಸ್ತ್ ವಾಯ್ಸ್ ರೀತೀನ್ ಪಳೊನ್ ಘೆತ್ಲೆ. ಹಾತ್ ಆನಿ ಪಾಯಾಂಕ್ ಬೇಡಿ ಫಾಲ್ನು ವ್ಯಾನಾರ್ ಬಸೋನ್ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಾಕ್ ಆಪೋನ್ ವ್ಹೆಲೊ. ತಿರುಚಿರಾಪಳ್ಳಿ ಆನಿ ಕಡಲೂರು ಜೈಲಾಕ್ ತೀಸ್ರೆ ದರ್ಜೆ ಭೋಗೀತು ವ್ಹೆಲೊ. ವಾಟೆರ್ ಉದಾಕ್ ಜಾಂವೊ ಖಾಣ್ ಜೆವಣ್ ಜಾಂವೊ ಕಾಂಯೀ ದಿಲ್ಲೆನಾ. ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಟೆ ಜನಾನ ರೈಲ್ವೇ ನಿಲ್ದಾಣಾಂತ ಜಯಕಾರ್ ಫಾಲ್ತೀಚಿ ಕಾರ್ನಾಡಾಕ್ ವಿದಾಯ ಸಾಂಗ್ಲೆ.

ಜೈಲಾಂತ ಹಾಂಕಾ ಸಿ ಕ್ಲಾಸ್ ದಿಲ್ಲೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮ್ಹಸ್ತ್ ವಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ರಕ್ತಾ ಒತ್ತಡ (ಬಿ.ಪಿ.) ಆಸ್ಲೆಲೇಚ್ . ಸಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಖಾಣ್ ಜೆವಣ್ ಔಷದೋಪಚಾರ್ ನಾಅಶಿ ತಾನ್ನಿ ಕಂಗಾಲ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೇಂಚ್ ಕಾಲಾರ್ ಹರಿಜನ ನಿಧಿಕ್ ಪೈಶೆ ಸಂಗ್ರಹ್ ಆನಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರೂಕ್ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ರಾಜ್ಯಾ ಇತರೆ ಭಾಗಾಚೆ ಒಟೂಚಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ. 1934 ಫೆಬ್ರವರಿ ಆಖೆರ್ ವಾರ್ ತಾನ್ನಿ ಆಯ್ಕಿಲೆ ತೆದ್ನಾ ಕೆದ್ನಾಯೀ ತಾಂಗಿಲೆ ಒಟೂಚಿ ರಾಬ್ರಾಸ್ಲೆಲೆ ಕಾರ್ನಾಡ ಹೇ ಪಂತಾ ನಾತ್ತಿಲೆ. ತೆ ಜೈಲಾಂತು ಕಷ್ಟ ಭೊಗ್ತಾ ಆಸಲೆ.

ಸಂಪಾಜೆ, ಸುಳ್ಳೆ, ಪುತ್ನೂರು, ವಿಟ್ಲ, ಕಬಕ, ಕಲ್ಲಡ್ಕ, ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರ, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಅರ್ಕುಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಂವಾಂಕ್ ಭೇಟಿ ದೀವ್ನ್ ಗಾಂಧೀಜಿ ಫೆ.25 ತಾರೀಕೇರ್ ಮಂಗಳೂರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ. ಆನಿ ಕದ್ರಿ ಮಾರ್ಕೆಟಾಲಾಗಿ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಭಾಡೆ ಫರಾಕ್ ವಚುನ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಆವ್ನ್ ರಾಧಾಬಾಯಿ ಹಾಂಕಾ ಮೇಳ್ನ್ ಸಮಾಧಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆ.

" ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಭಾರತಾಚೆ ವರಪುತ್ರ. ತಾನ್ನಿ ದೇಶಾಚೆ ಕಲ್ಯಾಣಾಕ್ ಸರ್ವಸ್ವ ತ್ಯಾಗ ಕೆಲಾಂ. ತಾಂಗಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ದೇಶಭಕ್ತಿಚೆ ಬಿಂಯ್ ಪಡ್ಲಾ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಮೆಳ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ತಾನ್ನಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಪೂರಾ ಕಷ್ಟ ವಿಸರ್ನು ಕಾಮ್ ಕೆಲಾ. ಹೇಂ ಪವಿತ್ರ ಕಾಮಾಕ್ ತಾನ್ನಿ ಆಪ್ಣಾಕ್‌ಚಿ ಅರ್ಪಣ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಂ. ಅಸ್ಲೆ ಮನಿಸ್ ಮೆಳ್ಳೆಲೆ ಹೇಂ ದೇಶ್ ಧನ್ಯ". ಅಶಿ ಮ್ಹಣ್ ಗಾಂಧೀಜೀನ ತಿಕ್ಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆ.

ಜೈಲಾಂತ ದಿವಸ ದಿವಸ ಬಿಗಡಾಯ್ತೀ ಆಶಿಲೆ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ಪಳೊನ್ ಸರಕಾರಾನ ಭೀವ್ನ್ ತಾಂಕಾ ಅವಧಿ ಪೂರ್ಣ ಜಾವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆಚಿ ತಾಕಾ ಜೈಲಾ ಭಾಯ್ರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

" ಬಾಪ್ಪಾ ಫರಾ ಆಯ್ಕಿಲೆ ತಾವಳಿ ಚಮ್ಮುಂಚಾಕ್ ಜಾಯ್ನಾ ಇತ್ಲೆ ಲಾಚಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಪಳೊನ್ ಹಾಂವ್ ಅವಾಕ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ಜಾಲ್ಲಾರೀ ತಾನ್ನಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಮಾಮೂಲಿ ಮೃದು ಮಂದಸ್ಥಿತಾನೀ ಆಮ್ಕಾ ಪಳಯ್ಲೆ. ಆಜ್ಜಿಕ ಉಲ್ಲೋವ್ಚಾಕ್ ಜಾಯ್ನಾಶೀ ತಾಂಗಿಲೆ ಲಾಗಿಚ್ ಬೈಸೂನ್ ತಾಂಗಿಲೆ ಫಾಟಿ ಪುಸ್ತಂತಿ ದೋಳೆ ಉದಾಕ್ ಪುಸೂನ್ ಘೆತೆ ಆಶಿಲಿ." ಮ್ಹಣ್

ಧೂವ್ ಸುಗುಣಾ ಕಾರ್ನಾಡಾನಿ ಯಾಧ್ ಕೆಲ್ಲಾ.

ಘರಾಚೆ ಹರಾಜ್

ಅಶಿ ದೈಹಿಕ್ ಜಾಂವ್ನ್ ದುರ್ಬಲ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯೀ ಮಹಾನ್ ದೇಶ್‌ಭಕ್ತ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಕೆದ್ನಾಯೀ ಮಾನಸಿಕ್ ಜಾಂವ್ನ್ ದುರ್ಬಲ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾತಲೆ. ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಅನೇಕ್ ಕಷ್ಟ ತಾನ್ನಿ ಧೃಡ ಮನಾನಿ ಎದುರ್ಸಿಲೆ. ವಿಮೋಚನಾ ಲಡಾಯಿಚೆ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಭಾಗಿ ಜಾಯ್ತು ಆಸ್ತಾನಾ ತಾನ್ನಿ ಅನುಭವಿಲೆ ಅನೇಕ್ ಅನ್ವಾರ್ ಆನಿ ದುಃಖಾಚೆ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಸ್ತಾವ್ ಕರ್ಚೆ ಅಗತ್ಯ.

ವ್ಹಾರ್ಡಿಕ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ದೋನಿ ವರ್ಸಾಂತೂಚಿ ಹಾಂಗಲೆ ಪಯ್ಲೆ ಬಾಯ್ಲ ಸರ್ಲಿ. ಸದಾಶಿವರಾಯಾಲೆ ಸಾಂಸಾರಿಕ ದುಃಖಾಚೆ ಸರಣೀಂತು ಹೇಂ ಪಯ್ಲೆ ಆಘಾತ.

1918-19 ಸುಮಾರಾಕ್ ತಾಂಗಲೆ ಬಾಪುಸ್ ಸರ್ಲೆ. ತಾಚ್ಚೆ ಮಾಕ್ಯೆನಚ್ ಮೊಗಾಚೆ ಎಕ್ಲಿ ಧುವ್ ನಿಧನ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ಫಾಯಾಕ್ ಮೀಟ್ ಪುಸ್ಲೆ ಅಶಿ ಏಕ್ಲೊ ಪೂತ್ಯಾ ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯೀರ್ ಸರ್ಲೊ. ಅಸ್ಲೆ ದುಃಖ್, ಆಘಾತಾಚೆ ಸಂಕಷ್ಟಾ ಕಾಲಾರ್ಯಾ ತಾನ್ನಿ ಏಕ್ ಚೂರ್ಯಾ ಧೈರ್ಯ್, ಛಲ ಸೋಡ್ನಾ ಅಶಿ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಆಶಿಲಿ ಆನಿ ದೋನ್ ಚಲ್ಯೊ ರಾಧಾ ಆನಿ ಸುಗುಣಾ ಹಾನ್ನಿ ಮಸ್ತ್ ಮಿಶೀನ ಬಾಪುಲೆ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಭಾಗ ಘೇವ್ನ್ ತಾಂಗಲೆ ದುಃಖ್ ವಿಸರ್ಚ್ಲೆ ಅಶಿ ಕೆಲಾಂ.

ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ನಾಮ್‌ಕೇ ವಾಸ್ತೆ ಮಾತ್ ಉದಾರಿ ಜಾಂವ್ನ್ ನಾತಲೆ. ಕಾಳ್ಜಾಂಜಾಂತು ಜಾಂವ್ನ್ ತಾನ್ನಿ ದಾನ್ ಧರ್ಮ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾಂಗಲೆ ಘರ್ ವಾಸ್ತವಾಂತು ಏಕ್ ಧರ್ಮಶಾಲಾ ಅಶೀ ಆಸಲೆ. ಗರೀಬಾಂಕ ಆನಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳ್ವಳಾಂತು ಭಾಗ ಘೆಂವ್ಚೆ ಲೋಕಾಂಕ ತೇ ಏಕ್ ಆಶ್ರಯಧಾಮ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಲಲೆ.

ಜೆಂವಣ್ ಘಾಲ್ಚೆ ನಂತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಾಕ್ ವಚ್ಚೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಾಂಕ್ ಹಾನ್ನಿ ಹಾತಾತ್ಲೆನ್ ಪೈಸೆ ದಿತಾಲೆ. ಅಶಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಶಿಲೊ ದುಡ್ಡು ಕರ್ಗೊನ್ ರೀಣ್ ಕರ್ಚೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೀ ಆಯ್ಲಿ. ಥೋಡೆ ಥೋಡೆ ಜಮೀನ್ಯಾ ತಾನ್ನಿ ವಿಕ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಕರ್ಲೆಲೆ ರೀಣ್ ಧಾಣ್ ಪೂರಾ ದೇಶಾ ಖಾತಿರ್, ವೈಯುಕ್ತಿಕ್ ಉನ್ನತಿಕ್ ನ್ಹಯ್.

ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ಲೆ ಕರ್ಚೆ? ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಲೋಕ್ ತೆದ್ನಾಯೀ ಆಸಲೆ. 1930 ವೆಂ ಇಸ್ವಿಂತು ಹಾನ್ನಿ ಜೈಲಾಂತು ಆಸಲೆ ಅವ್ಕಾಶ್ ಪಳೋನ್ ರೀಣ್ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಥೋಡೆ ಜನಾನಿ ಮಿತ್ರ ಆನಿ ಬಂಧು ಲೋಕ್ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ರೀಣಾ ಪಶಿ ಕಿತ್ಲಿ ಕೀ ಚಡ್ ಅಮೂಲ್ಯ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಶ್ಲೆ. ಹಾಂಗಲೆ ಘರ್ ಹರಾಜ್ ಘಾಲುಕ ಕೋರ್ಟ್ ದಾಕುನ್ ಡಿಕ್ರಿ ಹಾಡ್ಲೆ. ಹೇಂ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿ ವಯ್ರ್ ಸದಾಶಿವಾಲೆ ಆವ್ಕುಕಯೀ ಹಕ್ ಆಸಾ. ತಶಿ ಜಾಂವ್ನ್ ತಾಂತು ರಾಬ್ಬೆಕ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಹಕ್ ಆಸ್ಸಾ ಮ್ಹಣ್ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಘರಾಂತು ರಾವುನ್ ಘೆವೊಂಕ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ಏಕ್ ವಕೀಲಾನ್ ದಿಲ್ಲೆಲೆ

ಸಲಹಾ ಆವ್ಸೂನ್ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಮಿಗಲೆ ಪೂತ್ ಪೂರ್ಣ ಋಣ ಮುಕ್ತ ಜಾಂವೋ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೂನ್ ತಾನ್ನಿ ತೇ ಘರ್ ಸೋಡ್ ನಾತ್ರಾ ಸಮೇತ್ ಕದ್ರಿ ಗುಡ್ಯಾಲಾಗಿ ಏಕ್ ಭಾಡೆ ಘರಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ಆವ್ಸೂಲೆ ಹೇಂ ಉದಾತ್ತ್ ಮನೋಭಾವಯೀ ಪುತ್ತಾಕ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಉಟೂನ್ ದಿಸ್ತಾ.

ಜೈಲಾ ತಾಕೂನ್ 1931ವೆಂ ಇಸ್ವಿಂತು ವಿಮುಕ್ತ ಜಾಂವ್ನ್ ಕಾರ್ನಾಡು ಯೆತ್ತಾಸ್ತನಾ ತಾಂಗಲೆ ಸ್ವಂತ ಘರ್ ತಾಂಕಾ ನಾತ್ತಿಲೆ.

ದಾನಶೂರ್ ಕರ್ಣ್ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಕಿತ್ಲೆ ಗರೀಬ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಳಾರಿ ಪ್ರವಾಸ್ ವಚ್ಚೆಕ್ ಜಾಂವೋ ದೋನ್ ಆಣೆಚೆ ಪೋಸ್ತ್ ಕವರ್ ಘೆಂವ್ಚೆಕ್ ತಾಂಯ್ ತಾಂಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಾ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪೋಸ್ತ್ ಕಾರ್ಡಾರಿ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ್ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಡಾಕ್ಟರಾಲೆ ಸಲಹಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣ್ ಕರೂಂಕ್ ಬೆಂಗಳೂರಾಕ ಧುವೆಲೆ ಘರಾ ಯೇವ್ನ್ ತಾನ್ನಿ ರಾಬ್ಲೆ. ತೇ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಏಕಪಟಿ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಬೆಂಗಳೂರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆಲೆ ತಾವಳಿ "ಶಿವರಾಮಾ ಧಾ ರುಪ್ಪಯಿ ಆಸ್ಲೆರಿ ದೀರೇ" ಮ್ಹಣ್ ಕಾರ್ನಾಡಾನಿ ಮಾಗ್ಲೆಲೆ. ಹೇಂ ಪ್ರಸಂಗ್ ಸ್ವತಃ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತಾನಿ ಏಕ್ ರೇಡಿಯೊ ಸಂದರ್ಶನಾತ್ ಸಾಂಗ್ತಾಸ್ತನಾ ತಾಂಕಾ ದುಃಖ್ ನಿಯಂತ್ರಣ್ ಕರೂಕ್ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾ.

'ಔದಾರ್ಯದ ಉರುಳಲ್ಲಿ' ಹೇಂ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತಾಲೆ ಕಾದಂಬರೀಂತು ಏಕ್. ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಒಟ್ಟಾಕ, ತಾಂಗಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಕುಂದಾಪುರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಕರ್ಮ ಘೇಂವ್ನ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಂತ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೆಲೆ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತಾಲೆ ಹೇ ಕಾದಂಬರೀಚೊ ಕಥಾ ನಾಯಕು ಸದಾಶಿವ ರಾವ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ವಾಸ್ತವ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಅತಿ ಔದಾರ್ಯಚ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಜೀವನ್ ಮಾಂತ್ರ ನ್ಹಯ್ ಜೀವಾಕ್ಯೀ ಅಕ್ಷರಶಃ ಗಳಾಪಾಸ್ ಜಾಂವ್ನ್ ರಾವ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಸತ್ಯಾತ್ಯಸತ್ಯ. ತೇ ಕಶಿ ಮ್ಹಣ್ ಪಳಯ್ಲೆ ಪಯ್ಲೆ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಕಾರ್ಯೆ ಮುಖ್ಯ ಜಾಂವ್ನ್ 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ' ಕಾಮಾಂತು ಥೋಡೆ ಗಮನ್ ದೀವ್ನ್. ಖಾದಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಂಯೀ ಪಳೋಂವ್ನ್.

ವರ್ಣಾಶ್ರಮ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಆನಿ

ಸಿತಿಸ್‌ಪಣಾಚೆ (ಮೂಢನಂಬಿಕೆ) ವಿರುದ್ಧ

ಸಹಜೀವನ ವಿಚಾರಾಂತ್ ಅಂತಃಕರಣ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗಲೆ ಜನ್ಮಾಚೆ

ಒಟ್ಟಾಕ ಆಯ್ಲೆಲೆ ವಿಶೇಷ್ ಗುಣ್. ಸಾನ್ ಪ್ರಾಯೇರ್‌ಚ್ ತೇ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಲೆ, ಮ್ಹಣ್ಣೆ ವಿಚಾರ್ ಹೆ ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಸುವಾರ್ತೆರೀಚಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಪ್ರಕರಣಾಂತು ಆಮ್ಕಾ ಕಳ್ತಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ಹೇ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮುಕಾರ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಂತ ಸಿತಿಪಣ್ ಆನಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಲನಾಂಕ್ ಬಲ ದಿತ್ತಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತೃಭಾಷಿಕ್ ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್ ಹಾನಿ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣ್ ಕಾಮ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಮುಕಾರ್ಸುನು ಹಾಡ್ಲೆ.

ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಮಿಷನ್ ಹಾಂತು 1914 ತಾಕೂನ್ ಕಾಮ್ ಕರೂಕ್ ಕಾರ್ನಾಡಾನ್ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾಜ್ಜೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಯೀ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತಾಲೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೆವ್ಪಾಂತು ತೆ ವೆಳಾರಿ ಸ್ವ ದಿವಸ ರಥೋತ್ಸವ್ ಚಲ್ತಾಸಲೆ. ಜಾತಿ ಭಾಂದವಾಂಕ ಪ್ರತಿ ದಿವಸು ದನ್ನಾರಾ ಜೆವಣ್ ಆಸಾ. ಜೆವ್ಣಾ ನಂತರ ಉಸ್ತಾ ಪಾನ್ ಉಡಯ್ಲೆ ತೆದ್ನಾ ಪಾನಾಂತು ಉರ್ದೆಲೆ ಉಶ್ವೆಚೆ ಆಹಾರ್ ಖಾಂವ್ಚೆಕ್ ದಲಿತ್ ಲೋಕ್ ಸುಣೆಂ ಸಾಂಗಾತ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಕರ್ತಾಸ್ಲೆಲೆ. ಗರೀಬ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಲೋಕಾಲೆ ಹೇಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪಳೊನ್ ಕಾರ್ನಾಡಾ ಆಸ್ಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿಂತ್ ಆಶಿಲೆ ಮಾನವೀಯ ಹೃದಯ್ ಆಸ್ಲೆ ಅಮಾನವೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿರುದ್ಧ್ ಜಾಗೃತ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ರಥೋತ್ಸವ್ ಚಲ್ಚೆ ಪೂರಾ ಸ್ವ ದಿವಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ರಸ್ತೆರ್ ಆಸ್ಲೆ ಆಪ್ಲೆಲೆ ಘರಾಚೆ ವಿಶಾಲ್ ಆಂಗ್ಲಾಂತು ಮಾಂಟೊವ್ ಘಾಲ್ಚು ಉಶ್ವೆ ಪಾನ್ನಾಂಕ್ ರಾಕುನ್ ಬಸ್ಲೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಬಾಂಧವಾಂಕ್ ಆಪೊನ್ ಮೃಷಾನ್ನ ಭೋಜನ್ ಘಾಲ್ಚೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವಾನಿ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿಯೆ ತಾಂಗೆಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ಬೈಸೂನ್ ಜೆವ್ತಾಲೆ. ಅನೇಕ್ ವರಸ್ ಪರ್ಯಂತ್ ಹೇಂ ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಚಲೊನ್ ಹಾಡ್ಲೆ. ಮುಕಾರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಂಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ಆರಂಭ ಜಾಲ್ಲೆ ತೆದ್ನಾಯೀ ಳಂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ದನ್ನಾರಾ ಜೆಂವಣ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಘರಾಚ್ ವಾಡ್ತಾ ಆಶಿಲೆ.

ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ದೇರೇಬೈಲು ಗ್ರಾಮಾಂತು ಪಂಚಮ ಆನಿ ಕೊರಗ ಲೋಕಾಕ್ ಕಾರ್ನಾಡಾನಿ ದೋನ್ ಕಾಲನಿ ಬಾಂದುವ್ಚು ದಿಲ್ಲೆ. ಉಡುಪಿಂತ್ಯೀ ತಾಂಕಾ ಯೇಕ್ ಸ್ವಚ್ಛ ಕಾಲನಿ ಬಾಂದ್ಪೊನ್ ದಿಲ್ಲೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಲೋಕ್ ಸಾಮೂಹಿಕ್ ಮೆರವಣಿಗೆರ್ ಯೇವ್ಚು ಹಾಂಗೆಲೆ ಘರಾಂತ ಜೆವಣ್ ಕರ್ತಾ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ಹೇಂ ಲೋಕ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಲಾಗಿ ಯೇಂವ್ಚು ಆಪ್ಲಾಲೆ ಕಷ್ಟ ಸಾಂಗೂನ್ ಘೇತಾಲೆ.

1924 ವೆಂ ಇಸ್ವಿಂತು ಗೊಕರ್ಣಾಂತು ದ್ವಾರಕಾಪೀಠ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆರ್ ದೂಸ್ರೆ ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಚಲ್ಚೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾನಿ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಪಯ್ಲೆಚ್ ಆಪೊವ್ಚು ಘೇಂವ್ಚು ವಿಚಾರ್ ವಿನಿಮಯ್ ಕೆಲೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಲೋಕಾಲೆ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ್ ಸಂಬಂಧ ಕೇರಳಾಚೆ ವೈಕೊಂ ಹಾಂಗಾ ಚಲ್ಚೆಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಕ್ ಬೆಂಬಲ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಆನಿ

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಸರ್ವತ್ರ ವಿನಾಶ್ ಕರ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ರರಾವ್ ಹೇ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತು ಅಂಗೀಕಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಗಾಂಧೀಜೀನ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಲೋಕಾಕ್ ದೆವ್ಕಾಂತ್ ಆನಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ತಳೆ ಬಾಂಯಿಂಕ್, ಆಪೊನ್ ಹೊರೈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಾನ ಅಂಗೀಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಗುರುವಾಯೂರು ಕೃಷ್ಣ ಮಂದಿರಾಂತ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಾಲೆ ಪ್ರವೇಶಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರೂಕ್ ಕಾರ್ನಾಡಾನ್ ಕಬೂಲಿ ದಿಲ್ಲೆ. ಹೇ ಕಾಮಾರಿ ತಾನ್ನಿ ಕಸ್ತೂರ್‌ಬಾ ಆನಿ ಉರ್ಮಿಳಾ ದೇವಿ ಹಾಂಗೇಲೆ ಸಾಂಗಾತ್ ಗುರುವಾಯೂರು ಗೆಲ್ಲೆ. 1932ಡಿಸೆಂಬರ್ 5 ತಾರೀಕೇರ್ ತಾನಿ ಗುರುವಾಯೂರ್ ತಾಕೂನ್ ಗಾಂಧೀಜೀಕ ಏಕ್ ಸುದೀರ್ಘ ಪತ್ರ ಬರಯ್ಲೆ. ಥಂಚೆ ಅನುಭವ್ ಹಾಂತು ದಾಖಲ್ ಕೆಲ್ಲಾ.

" ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚೆ ಭಾಗ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ದೇವಾಲಯ, ವಡಭಾಂಡೇಶ್ವರ್ ಬಲರಾಮ್ ದೇವಾಲಯ, ಕಾರ್ಕಳಾಚೆ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಾಲಯ, ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕೆ ದೇವಸ್ಥಾನ್, ಕೊಟೇಶ್ವರಾಚೆ ಕೋಟಿಲಿಂಗೇಶ್ವರ್ ದೇವಾಲಯ, ಬಾರ್ಕೂರು ಪಂಚಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ದೇವಾಲಯ ಹಾಂಗಾ ಸಗಟ್ ಹರಿಜನ ಪ್ರವೇಶ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಣ್ ಕೆಲೆ." ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಹರಿಜನ್ ಸೇವಕ್ ಅಂತಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾನ್ನಿ ಸಾಂಗ್ಲಾ. "ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾವ್, ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನಿ ಮಾಕ್ಳಿ ತಾಕೂನ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲೆಲೆ ಕಾರಣ್ ಹೇಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂಕ್ ತಿತ್ಲೆ ವಿರೋಧ್ ಆಯ್ಲೆ ನಾ" ಮ್ಹಣ್ ತಾನ್ನಿ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕೆಲ್ಲಾ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಂಗ್ಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳಾರ್ ಶತಮಾನಾ ಕಾಲಾ ತಾಕೂನ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ್ ಜಾಂವ್ನ್ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತ್ ಜಾಲ್ಲೆ, ಅತಿ ಅಮಾನುಷ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿರ್ ಜೀವನ್ ಕರ್ತಲೆ ಜನವಿಭಾಗಾಕ ಏಕ್ ಗೌರವ ಪೂರ್ಣ ಜೀವನ್ ದೀಂವ್ಚು, ತಾಂಗೇಲೆ ಮನಾಂತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ್ ಜಾಗೃತ್ ಕರೂಕ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಮಸ್ತ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲಾಂ.

ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ವಿರುದ್ಧ್

ಭಾರತ್ ದೇಶಾಂತ್ ಸಿತಿಸ್‌ಪಣಾಕ ಕಾಂಯಿ ಕಮ್ಮಿ ನಾ. ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ದಿಂವ್ಚೆ ಏಕ್ ಅನಿಷ್ಟ ಹಾಜ್ಚೆ ಭಾಗ್. ದೇವಾಲೆ ನಾವಾರ್ ಚಲ್ಚೆ ಹೇಂ ಅಮಾನುಷ್ ಪದ್ಧತಿ ಪಳೊನ್ ದಯಾಮಯಿ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಗೇಲೆ ಮನಾಂತ ತಳ್‌ಮಳ್ ದಾತ್ತಲೆ. ಹಿ ಪದ್ಧತಿ ರಾಬಯ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ತಾನ್ನಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ಬೋಳೂರಾಂತು ಆಸ್ಚೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾರಿ ದೆವ್ಕಾಂತು ಪ್ರತಿ ಮಂಗಳವಾರಾ ಆನಿ ಶುಕ್ರವಾರಾ ಕೊಂಬೊ ಆನಿ ಬೊಕ್ಸೊ ಮಾರ್ಚೆ ಪದ್ಧತಿ ಆಸಲೆ. ದಸರಾ ವೆಳಾರಿ ರಡ್ಲೊ

ಬಲಿ ದಿತ್ತಾಸ್ತೆ.

ಸದಾಶಿವ ರಾಯಾನ್ ಹಾಜ್ಜೆ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ್ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಅಸ್ತೆ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಉಗ್ರ ಭಕ್ತ್ ಲೋಕಾಲೆ ವಿರೋಧಾನ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಸಮರ್ಥಕ ಜನ್ ಭೀಂವ್ವು ಗೆಲ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಲಾರಿ, ಖಿಂಚೆಕಂಯೀ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಭೀನಾ ಅಶೀ ಮುಕಾರ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ಸಾತ್ವಿಕ್ ವಿರೋಧಾನಿ ಪ್ರಚಾರ್ ಮುಕಾರ್ಸುನ್ ಹೋರ್ನು ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ರಾಬೊವ್‌ಚೆ ಕಾಮಾಂತು ಯಶ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ್, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ, ವಿಧವಾಂಲೆ ಪುನರ್ವಸತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಸುಧಾರಣ್ ಕಾಮಾಂತಯೀ ಹಾನ್ನಿ ಮ್ಹಸ್ತ್ ಘೊಳ್ತಲೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಡಾಯಿಚೆ ಭಾಗ ಜಾಂವ್ವು ಉದಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಆಂದೋಲನಾಕ್ ಹಾನ್ನಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ದಿಲ್ಲೆ. ಜಿಲ್ಲೆಂತು ೨೧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಆರಂಭ ಜಾಲ್ಲೆ. ಖಿಂಚೇಯಿ ಏಕ್ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಇತ್ಲೆ ರಾ. ವಿ. ನಾತ್ತಿಲೆ. ಹಾಂಗೆಲೆ ಸ್ವಂತ ಘರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯ್, ದುಸ್ರೆ ಪೂರಾ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಕಾರ್ಯವಳೀಂಚೆ ಕೇಂದ್ರಯೊ ಜಾವ್ನಾಶಿಲೆ. ಹಾಜ್ಜೆ ಖಾತಿರ್ ತಾನ್ನಿ ತನುಮನ್‌ಧನ್ ಅರ್ಪಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಾಕ್ ಹಾನ್ನಿ ಪೂರ್ಣ ವೇಳ್ ಆನಿ ಶ್ರಮ್ ವ್ಯಯ್ ಕೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಚ್ ಅಗತ್ಯ ನಾ.

ಕರಾವಳಿ ಭಾಗಾಂತ್ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ್ ಮ್ಹಳ್ಳಾರಿ ಚಡ್ ಜಾಂವ್ವು ಪಾವ್ಸಾಚೆ ಅವಾಂತರ್‌ಚ್. ಅನೇಕ್ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಪ್ರವಾಹ್ ಆಯ್ಲೆ ವೆಳಾರಿ ಹಾನ್ನಿ ಮುಕಾರ್ ರಾಬೂನ್ ರಕ್ಷಣ್ ಆನಿ ಪರಿಹಾರ್ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಹಾತ್ ಮೆಳಯ್ಲಾ.

ಪರೋಪಕಾರ್ ಕರ್ನಾಕ ಅವ್ಯಾಶ್ ಮೆಳ್ಳಾರಿ ಹಾನಿ ಏಕ್ ಚೂರ್ ಯೀ ಕಪಟ್ ನಾ ಅಶೀ ಉಪ್ಕಾರ್ ಕೆಲೆಲೆ, ಏಕ್ ಏಕ್ ವಿಷಯಾರಿ ಏಕ್ ಏಕ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರೋವೇತ್, ತಿತ್ಲೆ ವಿಷಯ್ ಆಸಾ.

ಪರೋಪಕಾರ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಚೆ ಸಾಕಾರ್ ಮೂರ್ತಿ ಜಾಂವ್ವು ಆಸಲೆ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಮೆಳ್ಳೆಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಪಕಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಮ್ಹಸ್ತ್ ಮನ್ ದುಃಖ್ಚೆ ವಿಚಾರ್. ಏಕ್ ನಿಸ್ಪಹ್ ದೇಶಭಕ್ತಾಕ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಮಿತ್ರ್ ಆನಿ ಬಂಧು ಲೋಕಾನಿ ಕೆಲ್ಲೆ ಅನ್ಯಾಯಾ ಸಾಕ್ಷಿ ಜಾಂವ್ವು ಆಸ್ತೆ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಘರ್ ಏಲಂ ಘೆತ್ತಿಲೆ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಾಂತುಯೀ ಹಾಂಕಾ ಘೋರ್ ಅನ್ಯಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೇಂಚ್ ಅಂತಿಮ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ದೈಹಿಕ್ ಅವಸಾನಾಂತ್ ಅಂತ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ.

1935ವೆಂ ಇಸ್ವಿಚೆ ಫೆಡರಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ್ 1937 ವರ್ಷಾಂತ್ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭಾಂಕ್ ಚುನಾವ್ ಚೆಲ್ಲೆ. ಮಂಗಳೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಾತಾಕೂನ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ್ ರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಜಾಂವ್ನ್ ರಾವೋಕಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ್ ಜಾಂವ್ನಾಸ್ಲೆಲೆ. ಆರ್ಥಿಕ್ ಜಾಂವ್ನ್

ಮುಸ್ತ್ ಕಷ್ಟಾಂತ್ ಆಸಲೆ ಸದಾಶಿವರಾಯಾನ ಹೇಂ ಚುನಾಂವಾಂತು ಲಡ್ಡಾಕ್ ಮನ್ ಕೆಲ್ಲೆ.
ನಾಸಕ್ ಜಾಲ್ಲಾರಿ ಧೊಡೆಪುಣ್ ಅನುಕೂಲ್ ಜಾತ್‌ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ವಿನಾ ಐಶಾರಾಮ್ ಜೀವನ್
ಚರ್ಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಮನಾತ್ ನಾತ್ತಿಲೆ.

ಹೇಂ ಚುನಾವ್ ವಿಚಾರ್ ಕಿತ್ತೆ ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಪಳಯ್ಚೆ, ಪಯ್ಲೆಚೆ ಕೆಲವ್ ಪ್ರಕರಣ್
ಕಳಯಾ.

1934-35 ವರ್ಷಾಂತು ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಜೈಲಾಂತು ಆಸ್ತಾನಾ ಜಿಲ್ಲಾ
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆನಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಮಿತೀಂತ್ ತಾಕೂನ್ ತಾಂಕಾ ವಿಮುಕ್ತ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಥವಾ
ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಸದಸ್ಯತನಯೀ ತಾಂಕಾ ನಾ ಆಶಿಲೆ.

ಅಸ್ಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತು ಹಾಂಕಾ ಚುನಾವಾಂತ್ ಟಿಕೆಟ್ ದಿಲ್ಲಾರಿ ಜಿತ್ಯೆಕ್ ಹಾಂಗೆಲಾಗಿ ಪಯ್ಲೆನಾ
ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಿತ್ಲೆ ನ್ಹಯ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯತನ ನವೀಕರಣ್ ಜಾಂಯ್‌ಶೀ
ಘೋಡೆ ಜನಾನಿ ಪಳೊನ್ ಘೆತ್ಲೆ.

ಅಂತೂ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಚುನಾವಾಂತ್ ಲಡ್ಡೆಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಮೆಳ್ಳೆ ನಾ.
ರಾಜಕೀಯಾಂತ್ ಪಾಂಯ್ ಪೊಡ್ಚೆ ಮ್ಹಣ್ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಆತ್ಮಾಚೆ ಮಾತ್ರಾ ನ್ಹಯ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
ಪೂರ್ವತಾಕೂನ್ ಆಸಲೆ. ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಅಸ್ಲೆ ನಿಸ್ಪುಹ್ ವ್ಯಕ್ತಿಚ್ ತಾಜ್ಜೆ ಶಿಕಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

"..... ತೆದ್ನಾ ಮಾತ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೋ, ಆಂದೋಲನಾಂತ
ಖಂಚೇಯೀ ಗಣ್ಯ ಪಾತ್ರ ನಾತ್ತಿಲೊ ಶಕುನಿ ಯೆಕ್ಲೊ, ಹೇಂ ಧರ್ಮರಾಯಾಕ್ ಕಂಟಕ್ ಜಾವ್ನ್
ರಾವಿಲೋ. ತಾನಿಚ್ ಘೋಳ್ನ್ ಹೋಡ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಮಂಗಳೂರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸಾಂತ್ ಧೂಮಕೇತು
ಆಶೀ ಪಾಯ್ ದವರ್ಲೆಲೆ ನಂವೆ ಯೆಕ್ಲೊ ಘಡಾರಿ, ನಾಂವ್ ಘೆತ್ಲಾರ್ ಯೀ ಭಾದಕ್ ನಾ,
ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮಲ್ಯಾ ಅಸ್ಲೆ ಜನಾನಿ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಸ್ಥಾನ ದೆವಯ್ಚೆಕ್ ಪರ್ಯಂತನ
ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಮಾಕ್ಯಾ ಗೊತ್ತಾಸಾ " ಅಶಿ ಮ್ಹಣ್ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ್ ಹಾನ್ನಿ ಬರಯ್ಲಾ.

ಪ್ರಚಾರಾಕ್ ಜಾಂವ್ಚಾ ಪಡ್ಲೆ

ಟಿಕೆಟ್ ಮೆಳ್ಳೆ ನಾ ಜಾಲಾರಿ ಕಿತ್ತೆ ಜಾಲ್ಲೆ. ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಚುನಾವ್ ಪ್ರಚಾರಾಕ್ ಕಾರ್ನಾಡು
ಜಾಂವ್ಚಾಚ್ ಪಡ್ಲೆ. ಗೆಲ್ಲೆಗಲ್ಲೆಲೆ ಕಡೆನ್ ಜನಾನಿ ವಿಚಾರ್ಲಿಲೆ ಕಾರಣಾನ್ ಪ್ರಚಾರಾಕ್ ಸದಾಶಿವ
ರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಆಪೊವ್ಚೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೀಣ ಜಾಲ್ಲೆರಿಯೀ ಟಿಕೆಟ್ ಮೆಳ್ಳಾತ್ತಿಲೆ
ಶಿಶು ಮನಾಂತಯ್ ದವರ್ನ್ ಘೆನಾಶಿ ಕಾರ್ನಾಡಾನಿ ಜಿಲ್ಲೆಂತ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲೆ. ಅಸೆಂಚ್ಚಿ
ಚುನಾವಾಂತು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತ, ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಬಾಳಿಗಾ, ಎ.ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಆನಿ ಹರಿಜನ ಮೀಸಲು
ಸ್ಥಾನ ತಾಕೂನ್ ಈಶ್ವರ ಹಾನ್ನಿ ಜಿಲ್ಲೆ ತಾಕೂನ್ ಚುನಾಯಿತ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಮುಕಾರ್ ಜಿಲ್ಲಾ

ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಾಂತ್ ಯೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಾಕ್ ಬಹುಮತ್ ಮೆಳ್ಳೆ. ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ತಪಸ್ವಾಕ್ ಫಲ್ ಮೆಳ್ಳೆ. ದಾಲ್ಯಾರ್ ಅಸ್ಲೆ ತೇ ವಾತಾವರಣ್ ಪಳೋವ್ಪಾಕ್ ತಾನ್ನಿಚ್ ನಾ ದಾಲೆ.

ಚುನಾವ್ ಪ್ರಚಾರಾಕ್ ಧಾಂವ್ನ್ ಖೆಳ್ಳೆಲೆ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ಆನಿಕಂಯ್ ವಾಯ್ಪ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಬೆಂಗಳೂರಾಂತು ಆತ್ತಾ ಪರಿಚಿತ್ ಜಾಂವ್ಪಾಸ್ಲೆ ಡಾ.ಸಿ.ವಿ. ರಾಮನ್ ರಸ್ತೆಲಿ ಏಕ್ ಸಾನ್ ಘರಾಂತ್ ತಾನ್ನಿ ವಾಸ್ ಕರ್ತಾಶಿಲೆ. ಡಾ. ರಾಧಾ ನೌಕರಿ ಕರ್ಚೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸಾಯನ್ಸ್ ಹಾಜ್ಜೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ತೆಂ.

ಅಸ್ಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತ್, ಫೈಜ್‌ಪುರಾಂತು ಚಲ್ಲೆಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಾಕ್ ವಚ್ಚೆ ಪ್ರಸಂಗ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ.

ಚುನಾವ್ ವಿಚಾರಾಂತ್ ಕಾರ್ನಾಡಾಕ್ ಅನ್ಯಾಯ್ ಜಾಲ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಕಳ್ಳೆಲೆ ಕೋಣ್ಣೆ ಹೈಕಮಾಂಡಾಕ್ ವಿಚಾರ್ ಕಳಯ್ಲೆಲೆ ಕಾರಣ್, ಫೈಜ್‌ಪುರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಾಂಕ್ ಯೇವ್ಚಾ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಹಾನ್ನಿ ಕಾರ್ನಾಡಾಕ್ ತಾರ್ ಸಂದೇಶ್ ದಿಲ್ಲೆ. ಎಕ್ಚಾ ಮಾಕ್ಯೆನ್ ಏಕ್ ತಾರ್ ಆಯ್ಲೆ. ಅಂತಿಮ್ ಜಾಂವ್ನ್ ತಾನ್ನಿ ಫೈಜ್‌ಪುರಾಕ್ ವಚ್ಚೆ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಸಮ್ ನಾ ಆನಿ ಹಾತಾಂತು ಪಯ್ಲೆ ನಾ ಜಾಲಾರಿಯೀ ಉತ್ತರ್ ಭಾರತಾಚೆ ಫೈಜ್‌ಪುರಾಕ್ ತಾನ್ನಿ ರೈಲಾರಿ ಗೆಲೆ. ಕರ್ನಾಟಕ್ ಅಸ್ಲೆ ಏಕ್ ವಿಶಾಲ್ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಅನಭಿಷಿಕ್ತ ಮುಖೆಲ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಶಂಬರಿಗಟ್ಟೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಾಲೆ ಸಾಂಗಾತಿ ವತ್ತ ಆಸಲೆ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಆತ್ತಾ ಏಕಾಂಗಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಗೆಲ್ಲೆ. ಫೈಜ್‌ಪುರಾಂತು ತಾನ್ನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಏಕ್ ಸಾದಾ ಟೆಂಟಾಂತ್ ತೇ ಶೇಳಿಚೆ ದಿವ್ಪಾಂತ್ ರಾಬ್ಬಾ ಪಡ್ಲೆ.

.....ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಏಕಾಂಗಿ ಜಾಂವ್ನ್ ಕಾಳ್ಕಾಂತು ಖಿಂಚಿಕಿ ಏಕ್ ಮುಲ್ಲೇಂತ್ ಶೇಳೀಂತ್ ಗಡ್‌ಗಡ್‌ತೇ ರಾಬ್ಬಾಸ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಗಿಲೆ ತೇಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖುದ್ದು ಪಳಯ್ಲೆಲೆ ಕೆ.ಕೆ.ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾನ್ನಿ ಸಾಂಗ್ಲಾ.

ಫೈಜ್‌ಪುರಾ ತಾಕೂನ್ ತಾನ್ನಿ ಧೂವೆಕ ಪತ್ರ್ ಬರೆಯ್ಲಾ ಪಾವ್ಲಾಂತು ಬಿಜ್ಜಲೆ, ಪಾವ್ಲು ಆಯ್ಲೆಲೆ, ಮುಂಬಯೀಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರ್ ತಾಂತು ಆಸಲೆ. ಮುಂಬಯಿ ತಾಕೂನ್ ಬರಯ್ಲೆಲೆ ಪತ್ರಾಂತು ಆನಿ ಏಕ್ ದೋನ್ ದಿವ್ಪಾನ ಆಪುಣ್ ಬೆಂಗಳೂರಾಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಬರಯ್ಲೆಲೆ. ತಾಜ್ಜೆ ತೀಸ್ರೆ ದೀಸ್ ಮುಂಬಯೀಕ್ ಯೆಂವ್ಚಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಸಂದೇಶ್ ಆಸಲೆ ತಾರ್ ಬೆಂಗಳೂರಾಂತು ಆಶಿಲಿ ರಾಧಾ ಕಾರ್ನಾಡಾಕ್ ಪಾವ್ಲೆ. ಮುಂಬಯಿ ತಾಕೂನ್ ಹಾಂಗಾ ಯೆಂವ್ಚಾಕ್ ಸಾಂಗಾತಿ ಆಪುಣ್ ರಾಬ್ಬಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಬಾಪ್ಪುಲೆ ಆಶಾ ಆಸ್ತಲೆ ಮ್ಹಣ್ ತಾನ್ನಿ ಲೆಕೂನ್ ಮುಂಬಯೀಕ್ ಭಾಯ್ರ್‌ಸರ್ಲೆ. ವಾಟೆರ್ ಸಗುಣಾ ಕಾರ್ನಾಡ್‌ಯೀ ಮೆಳ್ಳಿ. ದೋನ್ ಜನ್‌ಯೊ ಮುಂಬಯಿ ಪಾವ್ಲೆಂತಿ. ಬಾಪ್ಪುಕ್ ಪಳಯ್ಲೆ ಆಶೆನ್.....

ಫೈಜ್‌ಪುರಾಂತು ಪಾವ್ನಾಂತು ಬಿಜೂನ್ ತಾಪಾನ್ ಮುಂಬಯೀಕ್ ಆಯ್ಲೆ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ಹರ್‌ಕಿಶನ್ ದಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಕ್ ದಾಖಲ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾಂಕಾ ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ. ತರೀ ಚುಕೂನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಾಂಕಾ ಘಾತಕ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾವಳಿ ಮುಂಬಯಿ ಮೇಯರ್ ಜಾಂವ್ನಾಸ್ಲೆಲೆ ಕೆ.ಎಫ್. ನರಿಮನ್ ಹಾನ್ನಿ ಗಣ್ಯ ವೈದ್ಯ ಡಾ. ಡಿ.ಡಿ. ಗಿಲ್ಡರ್ ಹಾಂಕಾ ಆಪೋವ್ನ್ ದಾಕಯ್ಲಾರ್‌ಯೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾತ್ತಾ ತಾಕೂನ್ ಚುಕೂನ್ ಗೆಲೆಲಿ....

1937 ಜನವರಿ 9 ತಾರೀಖೆಚ್ ದನ್ವಾರಾ 3-45 ಗಂಟೆಕ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ನಿಧನ್ ಜಾಲೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕಾ ತಾಕೂನ್ ದೇಶ್ ವಿಮೋಚನ್ ಕರ್ಚೆ ಲಡಾಯಿಂತು ಕಿತ್ಲೆಯೀ ಕಷ್ಟ ಸಂಕಷ್ಟ ಆಯ್ಲಾರೀಯೀ ಭೀನಾಶಿ ತ್ರಿಕರಣ ಪೂರ್ವಕ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಅಪೂರ್ವ ತ್ಯಾಗಜೀವಿಲೆ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ್ ಜಾಲ್ಲೆ, ತೆ ಅಮರ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಮುಂಬಯೀಂತು ಆಸ್ಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನಾಕ ಹಾಂಗೆಲೆ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರ ವ್ಹೆಲೆ. ಹಜಾರ್ ಗಟ್ಟೆ ಲೋಕಾನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಅಂತಿಮ ದರ್ಶನ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಮ್ಹಾಗೈ ದೀಸ್ ಜನವರಿ 10 ಅಂತಿಮ್ ಯಾತ್ರಾ ಚಲ್ಲೆ. ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ನಿಧನಾ ನಂತರ 17 ವರ್ಸಾಂತು ತಸ್ಲೆ ಭವ್ಯ ಅಂತಿಮ ಯಾತ್ರಾ ಮುಂಬಯೀಂತ್ ಚಲ್ಲೆ ನಾ.

ಮುಂಬಯಿಚೆ ಫೂರಾ ಭಾಸೆಚಿ, ಧರ್ಮಾಚೆ ಜನಾನಿ ಲಾಖ್ ಲಾಖ್ ಸಂಖ್ಯಾನ ರಸ್ತಾ ಬಾಜೂನ್ ರಾಬೂನ್ ಮಹಾನ್ ದೇಶಭಕ್ತಾಕ್ ಪ್ರಣಾಮ್ ಕೆಲ್ಲೆ. " ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಅಮರ್ ರಹೇ " ಫೋಷ್ ಆಕಾಶಾಂತು ಅನುರಣನ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ನರಿಮನ್, ಹಾರ್ನಿಮನ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಮುಖೇಲಾನಿ ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನ ಹೊಗ್ಗಿಕ್ ಕರ್ನ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ. ಅಂತಿಮ ಯಾತ್ರಾ ಆನಿ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರಾಕ್ ಅಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ ತೆದ್ನಾ ಹಜಾರ್ ಹಜಾರ್ ಜನಾಲೆ ದೊಳೆಂತ್ಲೆನ್ ಉದಾಕ್ ಗಳ್ತಾಲೆ.

ಖಂಚೆ ಉದ್ದೇಶಾಕ್ ಕಾರ್ನಾಡಾನಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಸಗ್ಳೆ ಜೀವನ್ ವ್ಯಯ್ ಕೆಲ್ಲೆ ತೇಂ ಮೋಗಾಚೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಸಾಧನ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಪಳೊಕ್ ತಾನ್ನಿ ಜೀವಂತ್ ರಾಬ್ಲೆ ನಾ. ತಾನ್ನಿ ದಿವಂಗತ ಜಾಲ್ಲೆ ಧಾ ವರ್ಸಾನಿ ಭಾರತ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂತು ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಆಸ್ಲೆ ಹಜಾರ್ ಹಜಾರ್ ಮುಖೇಲ್, ಲಾಖ್ ಲಾಖ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಆನಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಲೆ ಯೋಗದಾನ ಆಸ್ಸಾಚ್.

ಬೆಂಗಳೂರಾಂತ್ ಏಕ್ ಪ್ರದೇಶಾ ನಾಂವ್ "ಸದಾಶಿವ ನಗರ್" ಹಾಂಗಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ್ ಅಧಿವೇಶನ್ ಚಲ್ಲೆ. ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಹೇ ಪ್ರದೇಶಾಕ ಹೇಂ ನಾಂವ್ ದವರ್ಲಾ. ತಶೀಂಚ ಮಂಗಳೂರಾಂತ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ರಸ್ತೊ ಆಸಾ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಆಸಾ. ಹೇ ಸಗ್ಳೊ ಅಪ್ರತಿಮ ಜನನಾಯಕು ಕಾರ್ನಾಡಾಲೆ ಗೌರವಾರ್ಥ ಮ್ಹಣ್ಣಾಂತು ಅನುಮಾನ ನಾ.

ಜಾಲ್ಲಾರಿ ಯಿತ್ಲೆಯೀ ಪಾವ್ನಾ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಡಾಯಿ ಕೆಲ್ಲೆ ಲೋಕಾಂಕ ಏಕ್ ಸೊಪಾನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ. ದೇಶ್ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ ದಾಕುನ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜಾಲ್ಲಾರಿ ಪಾವ್ತಾ, ಹಾಂಗಾಚೆ ಪುರಾ ಜನ್ಯಾಂಯಿ ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾಂವ್ತಾ, ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಜನಾನಿ ಸುಖಾರಿ ಜೀವನ್ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಣೆಚ್ ತೇ ಸೊಪಾನ್. ಆಗರ್ಭ್ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ಜನ್ಮಾಕ್ ಆಯ್ಲಾರ್ಯಾಂಯಿ ಗರೀಬಾ ಬದಲ್, ಸಮಾಜಿಕ್ ಜಾಂವ್ತಾ ಘಾಟಿ ಪಡ್ಲೆ ಜನಾ ಬದಲ್, ಚಿಂತಪ ಆಶಿಲೆ ಸದಾಶಿವ್ ರಾವ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಸೊಪಾನ್ಯಾಂಯಿ ಹೇಂಚ್ ಆಸಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಗರಜ್ ನಾ.

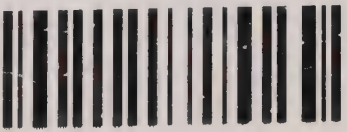
ದೇಶಾಚೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಣ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಗೆಲ್ಲಾರ್ಯಾಂಯಿ ಆಜ್ಞಾನು ಆಮ್ಚಿ ದಲಿತ್ ಲೋಕಾಲೆ ಕಷ್ಟ ಪಳಯ್ತೆ ಆಸಾತ್, ಗರೀಬ್ ಲೋಕಾಲೆ ಶೋಷಣ್ ಚಲ್ತೆ ಅಸಾ. 20 ವೇ ಶತಾಬ್ದಿಕ್ ಮೇಟ್ ದವರ್ತ್ ಆಸ್ಲಾರ್ಯಾಂಯಿ ಜನಾಲ್ಯಾಂತು ಅಂಧ ಶೃದ್ಧಾ ಕಾಂಯಿ ಕಮ್ಮಿ ದಾಲೆಲಿ ನಾ. ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣ್ ಚಲ್ತೀರ್ ಆಸಾ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಾಚೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಮಾಜಾಕ್ ಪಿಂಜೂನ್ ಖಾತ್ರೆ ಆಸಾ.

ಅಶಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್, ರಾಜಕೀಯ್ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಅನಿಷ್ಟೊ, ಸಮಾಜಾಚೆ ಘಾಟ್ ಸೊಡ್ಲೆ ನಾ. ತೇಂ ನಿವಾರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಸರ್ವೇ ಜನಾಃ ಸುಖೀನೋ ಭವಂತು ಆಶಯಾಚೆ ಸಮಾಜ್ ರಚನಾ ಕರುಂಕ್ ಪರಿಶ್ರಮ್ ಕರ್ಚೆಚ್ ಆಮಿ ಮಹಾನ್ ದೇಶ ಭಕ್ತು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕು, ಕರ್ಮ ಯೋಗಿ, ದಲಿತ ಬಂಧು, ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವ ರಾವ್ ಹಾಂಕಾ ದಿವ್ಚೆ ನೈಜ ಗೌರವ್.

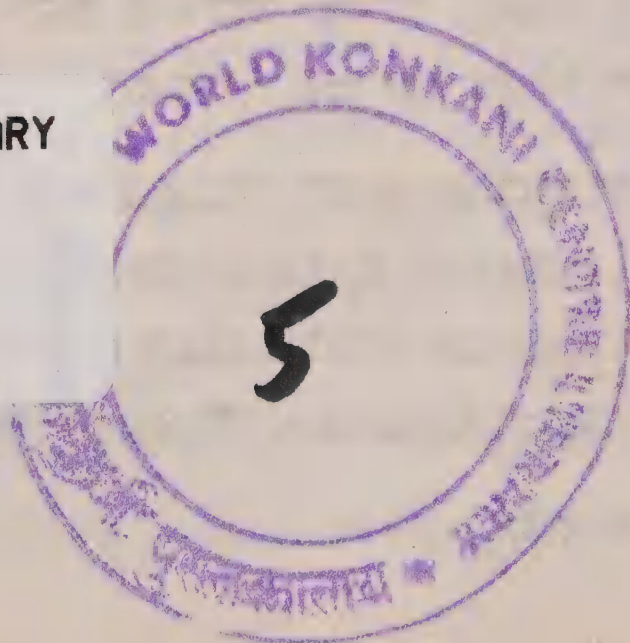
ಸದಾಶಿವ್ ರಾವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತೃ ಭಾಷಿಕ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಆಸ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ ತಾನ್ಚಿ ಕೇವಲ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಥವಾ ಸಾರಸ್ವತ್ ಜನಾಕ್ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯಿ, ಜಾತಿ, ಭಾಸೆಚೆ ಆನಿ ಧರ್ಮಾಚೆ ಭೇದ್ ನಾ ಅಶಿ ಘೂರಾ ಜನಾಕ್ ಆದರ್ಶ್ ದಾವ್ನಾಸ್ಲಾತಿ.

ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಇತಿಹಾಸಕಾರು ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಹಾನ್ಚಿ ತಾಂಗೆಲೆ ತ್ಯಾಗವೀರ ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವ ರಾಯರು ಕನ್ನಡ್ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಹೇಂ ಲೇಖಕು ಆಭಾರಿ.

WORLD KONKANI LIBRARY

Accn No: 000005

LIBRARY

WORLD KONKANI CENTRE

Shakthinagar, Mangalore.

No:

Acc. No:

Issued on	Borrower's No. And Signature	Returned on

005
L.H. KON
9/1/15

WORLD KONKANI CENTRE
LIBRARY
SHAKTHINAGAR D. K.
+

Acc. No. _____

1. Books lost, torn, defaced, marked or damaged in any way shall have to be replaced by the borrower.
2. Books issued can be recalled at any time, if necessary.

**HELP TO KEEP THIS BOOK
FRESH & CLEAN**

ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೇಸ್ತ್ ಲೇಖನಮಾಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಮಾನೇಸ್ತ್ ಲೇಖನಮಾಲಾ

೧. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಂಞಾಸ್

ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ

೨. ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವ ರಾವ್

ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ

೩. ಎ.ಟಿ. ಲೋಬೋ

ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ

೪. ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್

ಸಿದ್ಧಾಪುರ ವಾಸುದೇವ ಭಟ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕಾ ಭವನ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್
ಮಂಗಳೂರ